

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

2ND CLASS MAIL
July 27, 1994

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 27, 1994

Nr. 144

Žinios iš Lietuvos - Elta

Tvirtina, kad Adučiškio stotis neatiduota Baltarusijai

Vilnius, liepos 26 d. (Elta) - Susisiekimo ministras Jonas Biržiškis ir „Lietuvos geležinkelio“ generalinis direktorius Algirdas Kliorė nėra pripažinę Adučiškio geležinkelio stoties Baltarusijai jokiomis žinybinėmis sutartimis, nors taip buvo rašoma praėjusio ketvirtadienio „Lietuvos aido“.

Anot ministro, žinybiniam pasienio susisiekimo geležinkelio susitarime, pasirašytame 1992 m. sausio 31 d., yra tik nurodyta, kad nuo Adučiškio stoties iki Lietuvos valstybinės sienos yra 0 (nulis) kilometrų. Toks pats atstumas nurodytas ir iki Baltarusijos sienos. Sutartyje taip pat minima, kad tikslus atstumas iki valstybinių sienų turi būti nustatytas derybose nustatant Lietuvos-Baltarusijos sieną. Tuomet bus išspręsti ir Adučiškio stoties nuosavybės klausimai. Jonas Biržiškis taip pat nesutiko su išspausdintu teiginiu, kad ši sutartis tarptautinė. Jungtinės Tautos ji buvo pateikta tik kaip informacija. „Jokios problemos nebuvo, kol mes patys jos nesuklėmė“, teigė ministras.

Biržiškis taip pat informavo apie pastarosios dienos Klaipėdoje bei Palangoje įvykusius Susisiekimo ministerijos darbuotojų pasitarimus. Juose svarstytos Klaipėdos uosto pirminio privatizavimo sąlygos bei galimybės, santykiai tarp įvairių institucijų. Padėčiai Klaipėdos uoste pagerinti ruošiamasi steigti uosto policiją, taip pat pasiūlyta įsteigti vieną žinybą, kuri vykdytų visas Lietuvos pajūrio pakrančių apsaugos funkcijas.

Palangoje buvo apsvaistytos galimybės atkurti Šventosios uostą, kuris galėtų palengvinti statomo Būtingės naftos terminalo aptarnavimą, būtų skirtas keleivių pervežimui ir komercinei veiklai. Per vieną mėnesį Susisiekimo ministerijoje bus išnagrinėti visi pasiūlymai dėl Šventosios uosto ir po to juos planuojama pateikti Lietuvos vyriausybei. Palangoje taip pat kalbėta apie Palangos aerodromo perspektyvas, automobilių aplinkkelio aplink šį kurortą tiesimą.

Naftos terminalas atitiks gamtos saugos reikalavimus

Per pirmąją savo spaudos konferenciją, trečiadienį įvykusią Aplinkos apsaugos ministerijoje, ministras Bronius Bradauskas papasakojo apie savo viešnagės Jungtinėse Amerikos Valstijose rezultatus. Per penkis dienas JAV jis kartu su kitais Lietuvos specialistais apsilankė „Fluor Daniel“ firmoje, kuri projektuoja naftos terminalą Būtingėje. Iš Houstono, Teksaso, vyko į Kolumbiją, kur prie sostinės Bogotą apžiūrėjo, kaip veikia čia įrengti panašūs naftos terminalai.

Ministras Bradauskas papasakojo, kad per tą laiką galėjo įsitikinti, ar saugūs Fluor Daniel projektuojami naftos terminalai, ar jie atitinka aplinkos apsaugai keliamus reikalavimus. Jo nuomone, Baltijos jūros sąlygomis daug saugesnis būtų

ne į jūros dugną įmontuoto, bet plūduriuojančio tipo terminalas, be to jo statyba kainuotų maždaug 50 milijonų dolerių pigiau.

Daug abejonių kėlė lankstūs vamzdžiai, kuriais pumpuojama nafta, tačiau, ministro manymu, jie yra pakankamai saugūs ir jūros nę kiek netersia. B. Bradauskas taip pat papasakojo apie kitas priemones, kurių imamasi aplinkai prie naftos terminalo apsaugoti, pakomentavo Lietuvai pateiktus Fluor Daniel pasiūlymus.

Jis informavo, kad šiuo metu yra atlikti pagrindiniai naftos terminalo prie Būtingės skaičiavimai, baigiamas rengti bazinis projektas ir maždaug rudenį bus skelbiamas generalinio naftos terminalo statybos rangovo konkursas.

Liepos 25 d. Palangoje įvyko ministro pirmininko Adolfo Šlezevičiaus vadovaujamas pasitarimas Būtingės terminalo statybos, Šventosios infrastruktūros vystymo ir kitais aktualiais šio kurorto gyventojams klausimais.

Po diskusijų pasitarimo dalyviai apžiūrėjo būsimą terminalo statybos vietą, senąją Šventosios uostą, aptarė jo atnaujinimo galimybes, susitiko su Palangos miesto tarybos deputatais, atstovaujantiems Šventosios gyventojų interesus, išklauzė jų pageidavimus suteikti paramą šio miestelio tvarkymo, mokyklos rekonstrukcijos ir kitiems darbams.

TVF ir Pasaulio Bankas mano, kad referendumu siūlomas įstatymas kenks ekonomijai

Tarptautinio Valiutos Fondo vadovas Michel Camdessus ir Pasaulio Banko departamento direktorius Basil G. Kavalsky atsiuntė Seimo pirmininkui Česlovui Jursėnui atsakymus į prašymą atlikti referendumui teikiamų įstatymų nuostatų ekonominę ekspertizę. Abu pareigūnai nerekomenduoja priimti nei pirminio, nei pataisyto projekto.

Istatymo projekto įgyvendinimas, rašo Michel Camdessus, sukeltų rimtas pasekmes makroekonominiam stabilumui. Mūsų nuomone, kiekviena tokia programa turėtų būti vykdoma biudžeto ribose, kaip daroma su dabartine indeksavimo programa, užtikrinant, kad išmokėjimai visiškai atitiktų pajamas. Bet koks kitoks požiūris, Tarptautinio Valiutos Fondo vadovo nuomone, sukeltų rimtą infliacijos riziką ir pastatytų į pavojų Lietuvos pasiekimus stabilizuojant ekonomiką ir kuriant prielaidas pastoviam ekonominiam augimui.

Pasaulio Banko departamento direktorius taip pat reiskia susirūpinimą dėl didelės infliacijos pavojaus, jeigu įstatymai būtų priimti. Jis sako, kad siūlomas įstatymas turto indeksavimas neduotų laukiamos naudos. Visi požymiai rodo, rašo Basil Kavalsky, jog likusio valstybinio turto vertė ir iplaukos, gautos iš jo privatizavimo, bus mažos, o gal net nuostolingos.

Praėjusį penktadienį Konsti-

Karo pabėgėlių stovykloje ruandiečiai našlaičiai prašo maistinių sausainių, kuriuos dalina savanorė našlaičių stovyklos darbuotoja. Ruandos karo pasekmėje daugiau kaip 100,000 vaikų liko be tėvų. Apie 30 JAV organizacijų šelpia Ruandos pabėgėlius, jų tarpe ir šiuos vaikučius, ir prašo aukų. Jų tarpe yra ir JAV katalikų įstaiga Catholic Relief Services, PO Box 17090, Baltimore, MD 21298-9664 ir Lutheran World Relief, 390 Park Avenue South, New York, NY 10016.

Baigėsi prie Seimo rūmų vykusi akcija prieš skurdą

Vilnius, liepos 15 d. (LR) - Po spaudos konferencijos liepos 14 d. baigėsi dvi savaites trukusi akcija prieš skurdą prie Seimo rūmų, rašo Violeta Gaizauskaitė „Lietuvos rytui“.

Per tą laiką 24 palapinės paminomis būdavo 247 žmonės, atstovavę aštuoniolikos miestų ir rajonų Lietuvos Darbininkų Sąjungos padaliniais. Per spaudos konferenciją šios organizacijos prezidentė Aldona Baldysienė, gavusi iš Petro Cidziko rankų garsiakalbį, pranešė, kad tokios ramios ir geros akcijos

tutinis Teismas pripažino, kad tarptautinių organizacijų išvados gali būti panaudotos tikrai referendumo kampanijoje, raginant vienaip ar kitaip balsuoti.

Britanijos ir Baltijos šalių premjerai tarsis dėl Rusijos kariuomenės išvedimo

Numatytas Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės ministro pirmininko John Major vizitas rodo, kad ši valstybė ir toliau aktyviai bendradarbiaus ir remia Baltijos valstybes, pasakė Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška.

A. Januškos teigimu, per artėjantį vizitą bus aptartas tolesnis ekonominis bendradarbiavimas, taip pat prekybos ir investicijų skatinimas, numatoma diskutuoti politinius ir valstybės saugumo klausimais. Pasak Ministerijos sekretoriaus, kartu su atvykiančiais Latvijos ir Estijos premjerai bus aptarta pozicija dėl kariuomenės išvedimo iš Latvijos ir Estijos, nes Rusijos kariuomenės išvedimas turi didelę reikšmę Baltijos regiono saugumui.

Jis pažymėjo, kad ligšioliniai Didžiosios Britanijos ir Lietuvos santykiai iš tikrųjų yra labai geri, o bendra šios šalies pozicija atitinka Lietuvos interesus, integruojantis į Europos Sąjungą ir bendradarbiaujant su NATO šalimis. A. Januška taip pat sakė, kad Didžioji Britanija yra daugiausiai iš Vakarų Europos valstybių investavusi Lietuvoje, o šios šalies investicijos labai reikšmingos, lyginant su kitomis valstybėmis.

Lietuvoje dar nebuvo.

Užsimindama apie tuo metu vykstančią Pasaulio lietuvių dainų šventę, ji sakė: „Kai Lietuva linksmos ir dainavo, mes buvome čia, kad turėtume darbo ir ateitį savo vaikams“, - kalbėjo Darbininkų Sąjungos vade.

Tačiau čia taip pat buvo duos ir dainų. Duona rūpinosi ūkininkai, maistu parėmė Sąjūdžio pirmininkas Romas Batūra. Anot Aldonos Baldysienės, kai kurie žmonės čia prisiminė dešros skonį ir net pirmą kartą paragavo vienos firmos parūpintų ananasų. Palapinių miestelių lankėsi ir Pasaulio lietuvių dainų šventės choristai bei svečiai.

Anot Baldysienės, akcijos pradžioje žmonės nedrąsiai čia užsukdavę, vėliau jų būvę šimtai. „Patys nedrąsiai - Seimo nariai“, padarė išvadą Darbininkų Sąjungos prezidentė. „Jei tokias akcijas ir kurčius išsiriinkome, negi mes visi kurti?“ Ji sakė, kad buvo išsiųsta daug faksų Seimui, vyriausybei ir pre-

Kanadiečiai padės planuoti Vilniaus vystymą

Vilnius, liepos 14 d. (LR) - Kanados Urbanistikos Instituto liepos 14 d. atidarė savo raštine Vilniuje. Institute Vilniaus skyriaus vadovas Romas Vastokas sakė, kad pirmasis specialistų posėdis vyks šį penktadienį - tai bus oficiali kanadiečių misijos darbo pradžia.

Pagal sutartį su Vilniaus miesto taryba Kanados užsienio reikalų ministerija trims Baltijos valstybėms skyrė 1.2 milijonus dolerių įgyvendinti programą „Strateginis savivaldybių ir aplinkos valdymo planavimas“ įgyvendinimui.

Projektą numatyta vykdyti kiekvienoje šalyje 18 mėnesių, remiantis Vakarose priimtomis strateginio planavimo nuostatomis. Jau kelerius metus miesto specialistai ruošia Vilniaus vystymo generalinį planą, sukaupia daugybę informacijos, sukurtos duomenų bazės.

Kanadiečiai padės Vilniaus architektams ir kitiems specialistams parengti strateginį

zidentui, tačiau jokių konkrečių atsakymų negauta.

Beje, baigiantis akcijai, su jos organizatoriais kalbėjosi Seimo LDDP frakcijos narys Vytautas Šumakaris. Darbininkų Sąjungos Vilniaus „Plastos“ organizacijos pirmininkas A. Raškinis, jo žodžiaisariant, nuo pirmadienio - jau bedarbis, buvusiam kitos įmonės direktoriui V. Šumakariui jis sakė, kad pirmiausia reikia „skalpuoti“ direktorius ir kitus valdžios pareigūnus, davusius leidimus „perpumpuoti“ valstybės turta i gamyklų vadovų rankas.

A. Raškinis pasakojo, kad V. Šumakaris guodėsi, jog dar nėra tikros valstybės.

„Tai kam rinkome Seimą? Jei jie nežino, ką daryti, tai kam ten sėdi, tegu užleidžia vietas kitiems“, sakė „Lietuvos rytui“ A. Raškinis.

Akcijos pabaigai pažymėti buvo atnešta duona, druskos ir vandens. „Tegu duona nuramins alkį, druska nuims pyktį, o vanduo suteiks geresnio gyvenimo viltį“, palinkėjo Aldona Baldysienė, siūlydama ragaujant šių gėrybių patvirtinti savo vienybę.

miesto vystymo planą, padės paruošti ir realizuoti urbanistinių architektūrinių šiaurės miestelio pertvarkymo, ekonominio vystymo ir integravimo i miesto centrą projektą, organizuos strateginio planavimo informacinį aprūpinimą, padės rengti duomenų bazes, konsultuos Senamiesčio regeneravimo i miesto aplinkos tvarkymo klausimais, taip pat - sudarant teisinius bei įstatyminius aktus, susijusius su miesto vystymo perspektyvomis.

Programos vadovas sakė, kad „jį įgyvendinus bus nustatytos prioritetinės sostinės vystymosi kryptys“.

Remiantis būsima studija, Lietuvos sostinė galės sėkmingiau siekti investicijų, skatinti verslą ir turizmą.

Per pusantūrą metų Kanadoje tobulinsis apie 15 Lietuvos urbanistikos specialistų, tiek pat Kanados Urbanistikos Instituto darbuotojų ketina atvykti į Vilnių ir dalyvauti rengiant minėtą miesto plėtros projektą.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Estija ir Rusija pasirašė kariuomenės išvedimo sutartį

Maskva, liepos 26 d. - Estijos ir Rusijos prezidentai šiandien pasirašė sutartį dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iki š.m. rugpjūčio 31 dienos, praneša Rusijos žinių agentūra Itar-Tass.

Kremliuje įvykusiame jų posėdyje prezidentai Lennart Meri ir Boris Jelcin taip pat susitarė, kad Estijoje pasiliekančios, į pensiją išėję Rusijos karininkai turės tokias pat socialines garantijas kaip Estijos piliečiai. Šis klausimas - pagrindinis iš kelių nesutarimų dėl kurių ankstyvesnės derybos buvo užstrigusios. Anot Itar-Tass, prez. Jelcinas derybas pavadino „pagalvinti sunkiomis“.

Reuterio žiniomis, Estijoje

pasilieka apie 9,000 į pensiją pasitraukusių Rusijos karininkų, kuriems dabar bus garantuojamas toks pat socialinis aprūpinimas, kaip ir visiems Estijos piliečiams. Daugelis estų jaučia grėsmę iš šių Rusijos karininkų pensininkų, kurių daugelis eina tik 4-tą ir 5-tą dešimtmetį amžiaus ir yra aktyvūs Rusijos interesų gynėjai.

Rusija buvo nutraukusi Estijoje likusių 2,000 Rusijos karių išvedimą, tai motyvuodama Estijoje gyvenančių rusiškai kalbančiųjų diskriminacija. Estija paneigė šį kaltinimą, sakydama, jog Rusijos vyriausybė tai daro savo vidaus politikos suometiniais, bandydama įsitemkti rusų nacionalistams.

Dalis LDDP nepatenkinta Lietuvos karių siuntimu i Kroatiją

Vilnius, liepos 22 d. (AGEP) - Ketvirtadienį laikraštis „Diena“ (buv. „Tiesa“) paskelbė dalies Seimo LDDP frakcijos narių pareiškimą, kuriame Seimo nutarimas pasiūsti 40 Lietuvos karių su taikos misija buvusioje Jugoslavijoje yra vadinamas „Tėvynės militarizavimu“ ir atsisakymu neutralumo politikos. LDDP frakcijos narių grupė be to dar piktinasi dėl išlaidų taikos palaikymo operacijoms, kai, anot pareiškimo, „stinga lešų pakenciamoms pensijoms“ ir „merdi mūsų pramonę, žemės ūkį“.

Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus Albino Januškos vertinimu, tokios Seimo narių nuostatos prieštarauja valstybės užsienio politikos prioritetams bei prezidento, Seimo ir vyriausybės aiškiai suformuluotai orientacijai į Vakarų Europos bei transatlantines institucijas. Be to, nurodo A. Januška, taikos palaikymo padarinių siuntimas į užsienį neprieštarauja nei neutralumo politikai, kuri „iš tiesų buvo populiari tam tikrame valstybės brendimo etape“.

„Valstybės tarptautiniai įsipareigojimai, gyvybinio saugumo užtikrinimas šiandien reikalau-

ja lešų, todėl nederėtų supaprastinti valstybės saugumo poreikių iki ekonomikos ar žemės ūkio problemų“, pastebi Albinas Januška.

Jis vadovavo darbo grupei, ruošusiai Lietuvos dalyvavimo NATO „Partnerystės taikos labui“ pristatomajam dokumentui.

„Jei Lietuva rimtai galvoja apie bendradarbiavimą su NATO, nederėtų užmiršti, jog realių saugumo garantijų ir konsultacijų gali tikėtis tik aktyvūs partnerystės dalyviai, pareiškė Januška, komentuodamas LDDP parlamentarių grupės nepasitenkinimą Lietuvos taikdaryų siuntimu į Kroatiją.

Kaip žinoma, Seimo nutarimas pasiūsti Lietuvos taikdarius į Kroatiją buvo priimtas liepos 19 d. opozicijos ir LDDP frakcijos daugumos balsais. Dalis LDDP frakcijos narių per balsavimą protesto ženklą išėjo iš posėdžių salės.

Prezidentas pradejo atostogas

Vilnius, liepos 16 d. (LR) - Prezidentas Algirdas Brazauskas liepos 18 d. pradejo keturių savaičių atostogas, rašo „Lietuvos rytas“. Dvi savaites jis išleis savo vasaros rezidencijoje Palangoje, po to tikriausiai dar atostogaus Nidoje.

Oficialiai prezidento atostogos baigiasi rugpjūčio 15 d., tačiau, pasak prezidento atstovo spaudai, jei iškiltų būtinybė, prezidentui gali tekti sugrįžti į darbą ir anksčiau. Būtent taip atsitiko praėjusiais metais.

- Lietuvos Seimas priėmė įstatymą dėl Lietuvos administracinio padalinimo. Lietuvoje bus 10 apskričių Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus. Apskričių sudarytę bus 56 savivaldybės.

KALENDORIUS

Liepos 27 d.: Pantaleonas, Natalija, Danguolė, Žintautas. Liepos 28 d.: Botvydas, Ada, Inocentas, Kintibutas. 1922 m. JAV pripažino Lietuvą de jure.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„MŪSŲ MAŽOJI SESUO“

Taip vadinosi viena iš nepa-
mirstamųjų Antano Vaičiulai-
čio knygų apie Lietuvos vaikus
laukų ir kaimo fone, šokinė-
jančius su ėriukais, ganančius
bandas, sukančius švilpynes ir
iškreičiančius maišą linksmy
daigų. Tačiau ši knyga visa
buvo skirta mergaitėi. Mažai
pupai su rieta nosiuke ir kie-
tai supintomis kasiukštemis,
kuri nuo pirmo iki paskutinio
puslapio prašokinėjo pro visą
prizmę būdingų mažos mergytės
išgyvenimų tipingose situaci-
jose. Čia ji stebėjo gamtą, drau-
gavo su gyvuliais ir žmonėmis,
juokėsi ir verke, bijojo, džiaugėsi
ir žaidė, visad pilna energijos ir
nemeluoto nuosirdumo, tartum
mažytis dinamas, kuris gamina
šypsenas ir šviesą suaugusiųjų
veidams.

Ir taip prisiminusi ją, negaliu
užmiršti kitos mergytės — „rau-
donšlipsis“ — paukštytės. Iš
tikrujų, jos abi yra vienos ir tas
pats mielas padarėlis, kuriam
tetinka vienintelis tikras vardas
— mūsų mažoji sesuo. Sakau,
sesuo, ne sesė, nes mes turime
priimt ją į savo širdis, kaip
seserį, savo asmeniškos šeimos
nari, tuo pačiu svarbų ir nepa-
mainomą, ne vien tik kaip sesę,
organizacijos narę, nedaug pa-
žįstamą mergytę, su kuria žai-
džiam iš pareigos ir kurią
užmirštame tai pat momenta.
kai jos neramios kojuktės iš-
taukši gatvės iš mūsų kam-
bario.

O iš tikrųjų mažoji paukštytė
yra idomi, nuostabi ir nepami-
stama. Jos išplėtos akys, ku-
riose sutelpta visas pasaulis, jos
be atvangos plepančios lūpos,
jos nenustygstančios kojos, vik-
rios rankos, jos nekalti pokštai,
maži džiaugsmų ir mažos
nelaimės, išreikštos nuosir-
džiausio jausmo pertekliumi, yra
pati vaikystė — mūsų visu taip
greit pamirštama vaikystė, be
kurių atminimų žmogus negali
būti pilnas.

Šią vaikystę jau kėsinasi
pavogti iš mažųjų „raudonšlip-
sių“ triukšmingas didmiesčio
gyvenimas ir dirbtinųjų, galvo-
trūkiais lekiančių, moderniojo
žmogaus aplinka. Tų įnirtusių
lenktynių, kuriose šių dienų
žmogus, tarytum užpūdytas
žvėris, užsimerkęs išbėga pats iš
savęs ir nesurandamai pasi-
meta, liūdniausi rezultatai, gal-
būt, yra vaikai neturėję vai-
kystės. Skaudu žiūrėti į dvylika
mečius, kuriems modernusis
pasaulis pavogė pasakų knygas,
lėles ir, sudaužęs riterio bei
švelnios karalaitės paveikslą,
išstūmė į gatves pagerbiant

naująjį pikto padaužos ar net
kriminalisto idealą. Šio stabo
blizgesiu apakintas, vaikas su-
bręsta prievarta, tartum daigas
pertreštoje dirvoje, tartum vai-
sius po troškiais stiklais dirb-
tinių saulų šviesoje — be kvapo,
be sulčių, be spalvos...

Toks vaikystės praradimas
visu savo tamsumu gresia ne
kažkokiems nežinomiems vai-
kams, bet — mūsų mažajai sesė-
riai, kuri su tokiu entuziazmu
dainuoja apie žvirblį, su tokiu
įkarščiu meto sviedinį, ir taip
nuosirdžiai, priekandusi liežuviu
galiuką, riša gerąjį mazgą. Jos
atvirumas, jos nuosirdumas, jos
pasakos ir lėlės, entuziazmas ir
gerasis darbelis gali būti prarasta,
jei tu, sesė vadove, nepadėsi
tai išlaikyti. Vaikystė, kaip
kristolo indas, turi būti švelniai
laikoma mylinčiose rankose.
Tik ten ji bus saugi ir tik ten ji
prisipildys gerio, kuriuo vėliau
gaivinsis jaunystė ir senatvė.

Kai sueigos metu į tave sužiū-
ra blizgančių akuciu poros
giedriuose veideluose, ar
pagalvoji, kad už tą būrį esi
atsakinga? Atsakinga ne vien
tik už mazgus, kuriuos tavo
paukštytės mokė arba ne-
mokė suriši ir ne vien tik už
išeitą programą? Ne. Tai nėra
viskas. Tai tik rėmai. Ar
pagalvoji, kad esi atsakinga už
patį paveikslą, kuris yra
gražesnis už tuos tapytus
pasaulio meistrų ir kuris turi
išlikti nesugadintas ir nepa-
vogtas? Tu gali padėti jį saugoti,
miela, ta paveikslą — tavo
mažosios sesers vaikystę.

Jaun. skautė yra tas daigas iš
kurio išaugs graži gelė. Yra sun-
ku auginti pumpurą į žiedą, ka-
da aplinkui tiek šaltos, tiek vė-
jų ir sausros, tačiau negalime
nesistengti. Nes laikas bėga
greit ir netrukus mažoji „rau-
donšlipsis“ išaugs į jauną vado-
vę, kurios rankose bus lietuviš-
koji skautybė, ir į jauną mote-
rį-mūsų didžiausių vilčių išsi-
pildymą — lietuviškos šeimos
motiną. Ir toji skautybė, ir toji
šeima bus lietuviškos tiek, kiek
lietuviška bus mūsų mažoji
sesuo.

Todėl, miela sesė, kada tik
įžengi paukštyčių būrin — žaisk!
Nebūk vien tik objektyvi in-
struktorė, duodanti trumpus
nurodymus ir pasitraukianti už
suaugusiojo sienų su nuobodu-
liu veide. Ne! žaisk kartu! Būk
vaikas su vaikais, nes niekas
taip nepatraukia, kaip nuosir-
dumas žaidime. Ir niekas taip
neatidaro mažųjų širdžių, kaip
nemeluotas domėjimasis jų
problemomis. Pasaka, dainelė, ra-

Sueigoje svogūnus sodina „Kernavės“ tunto „Dubysos“ draugovės paukštytės. Iš k. — Veronika Grybauskaitė, Tara Mikužytė ir Alina Meilytė.

Nuotr. Danos Mikužienės

STOVYKLON VYKSTANČIŲ DĖMESIUI

Mieli Broliai ir Sesės,

Be abejo, užsiregistravote
dalyvauti Čikagos skautų ir
skautėlių stovykloje „Aras“, š.m.
rugpjūčio 3-13 d. vyksiančioje
Rako stovyklavietėje. Prieš pra-
dedami krautis lagaminą, ati-
džiai perskaitykite visus čia
pateiktus nurodymus, susi-
pažinkite ir įsidėmėkite taisyk-
les. O viską įsitęmė, nepami-
kite savo širdin įsidėti
skautišką draugiškumą, paslau-
gumą, geravališkumą, o vėda
papošti nenykstančia šypsena.

BAGAŽO SUVEŽIMAS

Bagažas atvežamas į Pasaulio
Lietuvių centrą Lemonte
pirmadienį, rugpjūčio 1 d., 7 iki
9 v.v. Yra leidžiama pasiimti po
du lagaminus, kartu su mieg-
maišiu ir lovute. Stovyklautojų
bagažas sužymimas spalvomis:
Seserijos rajonas — geltona
Jaunų šeimų rajonas — žalia
Brolijos rajonas — raudona
Jūrų skautėlių rajonas —
mėlyna.

Ant visų gabenamų daiktų
turi būti aiškiai užrašytas savi-
ninko vardas ir pavardė.

VYKIMAS Į STOVYKLĄ

Autobusas į stovyklą išvyks
trečiadienį, rugpjūčio 3 d., nuo
Pasaulio Lietuvių centro! Ren-
kamės 7:30 v.v. Autobusas iš-
važiuoja 8 v.v. punktualiai.
Pavėlavusių nebus laukiama.
Autobusas grįš šeštadienį, rug-
pjūčio 13 d., į Pasaulio Lietuvių
centrą maždaug 4 v. p.p. Ke-
lionėje dėvima darbo uniforma.

telis ir sviedinys yra ištikimieji
vaikystės sargai. Tebūna jie
nuolatiniai nariai kiekvienoj
jaun. skautėlių draugovėje. Leis-
kim jiems veikti be kompro-
misų, nes kova už lietuvišką
vaikystę yra pati svarbiausia ir
pati sunkiausia. Prarasta
vaikystė žus mūsų mažoji sesuo,
o su ja ir visos mūsų išlikimo
viltys.

v.s. Nijolė Užubalienė

Sumuštinis ir gėrimas pasi-
imami. Bus sustojama paval-
gyti. Tik kuprinė priimama į
autobuso vidų. Sergančių vaikų
į stovyklą nepriimsime.

SU KLAUSIMAIS KREIP- KITĖS Į VADOVUS:

Vilkiukų/bebrų — Edis And-
riušis, tel. (708) 598-0033
Skautų/prityrusių skautų —
Vytautas Janušis, tel. (708)
257-5078

Jūrų skautų — Alvydas Joni-
kas, tel. (708) 257-1309
Paukštyčių — Jūratė Vallee,
tel. (708) 422-5911

Skautėlių/prityrusių skautėlių —
Rūta Sušinskienė, tel. (708)
257-7114

Jūrų skautėlių/ūdryčių — Rasa
Kelpšaitė, tel. (708) 515-0462
Vyresnių skautėlių — Marytė
Utz, tel. (708) 423-0307

Jaunų šeimų — Jonė Vazne-
lienė, tel. (708) 986-5056
Stovyklos viršininkas — Ro-
mas Rupinskas, tel. (708)
887-0189

STOVYKLOS LANKYMO NEBUS

Dėl trumpo stovyklos laiko-
tarpio ir bendros tvarkos, sto-
vyklos metu tėvelių ir svečių
lankymo nebus. Ši tvarka
galios be išimties! Teveliams
kooperuojant stovyklos vadiją
bandys išvystyti stovyklautojų
savarankiškumą. Stovyklau-
tojams nebus galima naudotis
telefonu, išskyrus nelaimės
atveju. Laiškai iš tėvelių bus
visu mieliai laukiami.

Stovyklos adresas ir telefonai:

CAMP RAKAS, 1918 East
Hawley Road, Custer, MI 49405
AREA CODE (616) Ambula-
torija — 757-3440; „Aušros Var-
tai“ — 757-3372; „Lietuvianica“
— 757-2791; „Kernavė“ —
757-2572; „Nerija“ — 757-3693;

STOVYKLINĖ KEPURĖ

Dalis uniformos bus stovyk-
linė kepurė, kurią reikės išgy-
ti stovykloje. Kepurės kaina —
4 dol.

STOVYKLOS TIKSLAS

Gyventi ir džiaugtis gamtoje!
Sekant skautiškos ideologijos
principus, sudaryti lietuviškam
jaunimui progą auklėtis aplin-
koje, pagrįstoje skautamokslu,
lietuviškumu, gamtos paži-
nimu, fiziniu auklėjimu ir
tarnyba DIEVUI, TĖVYNEI ir
ARTIMUI. Kad tobuledami fi-
ziniai ir dvasiniai, skautai vys-
tytųsi savarankiškais ir nau-
dingais lietuvių bendruomenės
nariais.

DRAUSMĖ

Stovyklautojai laikosi skautiš-
kų įstatų. Mandagumas, drau-
giškumas, paklusnumas ir tvar-
kingumas sudaro stovyklinio
gyvenimo pagrindus.

Draudžiama atsivežti:

peilių (jaunesniems skau-
tams-ėms)
degtukų
„firecrackers“
didelių radijo aparatų, „boom
boxes“

žvakių
elektroninių žaidimų
saldainių ir bet kokio maisto
Draudžiami daiktai bus pa-
imti ir sugrąžinami važiuojant
į namus.

Alkoholinių gėrimų bei narko-
tikų vartojimas stovykloje
GRIEŽTAI DRAUDŽIAMAS
VISIEMS STOVYKLAUTO-
JAMS!

Stovyklos vadovybė naudos
visas priemones šias taisykles
įgyvendinti. Ypatingu atveju,
liečiančiu stovyklautoją, sto-
vyklos vadovybė susisieks su
stovyklautojo/jos tėvais.

Pakartotinai pažeidžias sto-
vyklos tvarką jaunuolis/ė bus
siunčiamas/a namo.

BENDRA TVARKA

Stovyklautojai dirba ir gyve-
na skiltimis/būreliais. Skiltys
sudaro draugoves, kurios sto-
vyklauja paskirtose joms ra-
jonuose/pastovyklose.

Dienotvarkė/Programos:
Pastovyklių vadovai ir padė-
jėjai yra atsakingi už jų globon
paskirtų skautų dienotvarkės ir
programos vykdymą. Diena pra-
dedama vėlavų pakėlimu ir
malda.

Toliau vyksta apsitvarkymas
ir įvairūs vienetų užsiėmimai:
skautamokslis, gamtos paži-
nimas, rankdarbiai, stovyk-
liniai uždaviniai, laikraštėlis,
uosto/vandens užsiėmimai,
specialybės, iškylos, pionerija.

Šventos Mišios vyksta viene-
tams nustatytomis dienomis.
Po pietų bus poilsis, maul-
domosi laikas ir dainavimas.
Vėlavas nuleidus, po vaka-
rienės bus laisvalaikis ir pa-
žymėti uždaviniai: sportas,
specialybės, įvairūs meniniai
būreliai, žaidimai.

Vakarinės programos suda-
rys: laukai, šokiai, įvairios meni-
nės programos ir talentų vaka-
ras.

Visa stovyklos programa yra
pravedama lietuvių kalba.
Stovyklautojai yra skatinami
kalbėti lietuviškai.

APRANGA

Išieginė uniforma:
Skautams tvarkinga išieginė
uniforma. Skautams — unifor-
miniai marškiniai su kaklaraiš-
čiu, uniforminės trumpos kelnės
(skautams mėlynos, jaunes-
niams skautams mėlynos, ki-
tiems skautams „olive“ — ne
„blue jeans“), sportiniai batai,
baltos kojinės ir stovyklinės
kepurės.

Jūrų skautės ir skautai prisi-
taiko prie šių taisyklių.

Jaunų šeimų pastovyklė nu-
stato savo uniforminius reika-
vimus savo nuožūria. Tikslas —
visiems panašiai apsirengti.

Darbo uniforma:
Tunto, Brolijos, ar Seserijos

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš
jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy-
savo nuožūria. Nesunaudotų
straipsnių nesaugo. Juos gražina
tik iš anksto susitarus. Redakcija
už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos prisiunčiamos
gavus prašymą.

stovykliniai marškiniai (T-
shirts), kaklaraiščiai, trumpos
mėlynos kelnės (sesėms ir bro-
liams), sportiniai batai, baltos
kojinės, ir stovyklinės kepurės.
Pagal reikalą dėvimos ilgos
kelnės.

MAISTAS

Ruošiant tinkamą stovyklinę
programą, rūpinamasi turėti
sveiką, skanų maistą. Stovykloje
į valgomą trys pagrindiniai,
nenormuojami valgiai ir sveiki
užkandžiai.

Turintieji alergiją kokiame
maistui, prašomi tai pažymėti
sveikatos lape.

Prašome maisto į stovyklą
nesivežti ir neįsūti! Higienos

atžvilgiu negalime leisti stovyk-
lautojams turėti maisto ar sal-
dainių palapinėse!

Per laisvalaikį bus atidaryta
krautuvelė, kur bus galima
nupirkti saldinių, gėrimų ir
panašiai.

Lauksime jūsų stovykloje!

Budime,
Stovyklos „Aras“ vadovybė

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė: vidaus ir kraujagyslių
Nechirurginis išsiplėtusiu venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm. antr. penkt. 9 v.v.-3 v.v. p.p.
ketv. 10 v.v.-7 v.v. trečd.
šešt. 10 v.v.-2 v.v. p.p.
Sustatymo nereikia trečd ir šešt.
Sumokama po vizito

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 435-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, priima akiinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.v. ir ketv. 2-5 v.v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Jubiliejinės stovyklos jaunų šeimų pastovyklėje.

Nuotr. J. Tamulaičio

VIS DELTO DEMOKRATIJA SĄVE PATEISINA

Po I Pasaulinio karo visos iš monarchijų vergijos laisvę atgavusios tautos skėstose skendo tautinio idealizmo nuotaikose. Tikėdamos, kad tik demokratineje santvarkoje gali klestėti didieji krikščioniškojo humanizmo idealai, klasinės demokratijos pagrindais sukūrė savo tautines valstybes.

Tik gaila, kad trumpu laiku tautinis liberalizmas Vokietijoje ir Rusijoje išsigimė į zoologinį nacionalizmą, o demokratijos idealai veik visoje Europoje liko į purvą suminti. Istorinės tautos vėl turėjo išstisus dešimtmecius nešti vergijos pančius. Tačiau ilgų metų vergija ir beataidairinis tautų žudymas vis dėlto nepajėgė galutinai nuslopinti tautų laisvės troškulio.

Vos tik komunizmo imperijai subraškėjus, staiga vėl atgimė pavergtųjų tautų nepriklausomybė. Laisvę atgavusios tautos savo valstybinę santvarką sukūrė demokratiniiais pagrindais.

Pavergtųjų tautų žmonės nuautė, kad laisvo gyvenimo rytmetį temdys įvairaus pobūdžio kasdieniniai sunkumai. Bet visi tikėjo, kad demokratija šiuos sunkumus savaime pašalins. O Vakarų demokratijos tikėjo, kad visoje Europoje atstacius demokratija, bus amžiams užtikrinta taika ir kūrybingas tautų bendradarbiavimas.

Tačiau šį kartą demokratijai įgyvendinti jau buvo susidariusi visai skirtingos sąlygos, negu I

JONAS DAUGĖLA

pasauliniam karui pasibaigus. Valdžia pateko į bolševikų tirionijoje užaugusių ir subrendusių politikų rankas, kurie turėjo patius geriausius norus, bet nebuvo pasiruošę politinei veiklai. Demokratinė santvarka jiems buvo svetima ir galbūt nesuprantama. Jie žinojo, kad demokratija tik sudaro patias geriausias sąlygas pasireikšti tautos ir kiekvieno jos individo asmeniškam genijui, tačiau kasdieninio gyvenimo gerovę gali būti sukurta tik visu sutelktine talka. Daugelis dar vis laukė, kad vyriausybė sukurtytą visuotinę gerovę.

Neturint šios demokratijos ir demokratinės santvarkos sampratos, tautų laisvo gyvenimo viltys nepasiteisino. Šias nuotaikas sugebėjo išnaudoti komunistų likučiai ir įvairaus plauko nomenklatūrininkai. Žmonės, nusivylę laisvais rinkimais, patikėjo valdžią komunistų veikėjams. Tuo pačiu buvo sustabdytos visos pradėtos reformos, turto privatizacija, žemės gražinimas jos savininkams ir kt. O taip pat palaipsniui yra atgaivinama bolševikinė diktatūrinė santvarka. Šie radikalūs pasikeitimai savaime visam Vakarų pasauliui sukėlė labai daug rūpesčių.

Tačiau, akyliau žvelgiant į aplinką, yra pagrindo tikėti, kad demokratija dar nėra galutinai palaidota. Šiomis dienomis

žymus JAV Valstybės dept. pareigūnas Strobe Talbo paruošė tarnybinių pranešimų Kongresui. Jis pabrėžė, kad jau kelios nepriklausomybės atstaciusios valstybės nėra reikalingos JAV finansinės paramos. Jos pačios sugeba sėkmingai tvarkyti savo ekonominį gyvenimą ir daro kasdieninę pažangą.

Čekoslovakija yra jau veik užbaigusi savo ūkinį persitvarkymą ir jai nereikia bet kokios vakariečių paramos. Šiandieninis čekų tautos gyvenimas jau prilygsta Vakarų Europos valstybių lygiui ir ieškoma vakaruose pelningų rinkų savo gaminams bei žemės ūkio produktams.

Netoli atsilikusi ir Estija. Ši šalis taip pat baigia savo ūkinio persitvarkymo eigą ir yra pasirėngusi įsijungti į Europos valstybių šeimą lygiateise nare.

Šios abi tautos galutinai atsi-ribojo nuo komunistinių likučių ir savo valstybės valdymą patikėjo savo politikams, kurie yra neabejotinai vakarietiškos demokratijos pasekėjai. Komunistiniai likučiai šių šalių parlamentuose sudaro tik nereikšmingą opoziciją.

Čekoslovakijos prezidentas Václav Havel yra užgrūntas kovotojas prie komunizmo, nepalaužiamas kovotojas už demokratiją. Estija prezidentu išrinko Mark Laar. Jis yra vos 33 metų. Jo sudarytos vyriausybės ministrai visi yra mažiausiai 30 metų. Tačiau šie visi jau nuoliai yra vakarietiško auk-

lėjimo žmonės. Juos nuo pat jaunystės žavėjo Vakarų demokratijos laisvėjimai ir savo akademinių pasirošimų jie yra pasiryžę šias idėjas įgyvendinti savoje tėvynėje. Jie visi yra idealistai tikrąja to žodžio prasme.

Lenkija taip pat sparčiais žingsniais stengiasi perorganizuoti visą savo šalies ūkinę sistemą. Ir nors jų Seime šandien daugumą sudaro buvę komunistai, bet šalį valdo demokratas Wałęsa. Jis savo plačiomis konstitucinėmis teisėmis sulaukė bet kokias šaliai žalingas Seimo komunistinės daugumos užmačias. Tad, anot S. Talbot, ir Lenkija yra jau pakeliui į Vakarų Europos demokratinių valstybių šeimą.

Kaimyninėje Latvijoje prezidentu išrinktas buvęs komunistas, legendarinio buv. prezidento giminaitis. Tačiau jis labai griežtai atsirobo nuo komunistinės praeities ir eina išvien su latvių patriotiniu „Laisvės frontu“. Tad ir Latvijoje eko-

nominis gyvenimas yra pralėkęs Lietuvos lygi.

Belieka tik tikėti, kad ir visos kitos, iš komunizmo vergijos išsivadavusios tautos paseks šių valstybių pavyzdžiu, savo valstybinio gyvenimo vairs vėl patikėdamos demokratiškiems politiniams junginiams.

Yra pagrindo tikėti, kad panašiomis nuotaikomis užsikrėtia ir mūsų tauta. Demokratinė valstybių pavyzdžiai sukelia demokratijos ilgesį ir tikėjimą demokratinės santvarkos pranašumu. Bet, siekiant dabartinės prokomunistinės valdžios pakeitimo Lietuvoje, visos tautos demokratinės jėgos turi konsoliduotis į vieną stiprų vienetą. Bet koks susiskaldymas laimėjimo neatneš, kaip jo ir beataidairinė dabartinės valdžios kritika bei niekinimas.

Šią vasarą daugelis mūsų lankysis Lietuvoje. Jie susitikis su idėjos draugais ir bendrinkus. Būtų labai gera proga šias mintis plačiai paskleisti visoje tautoje.

MAŽOSIOS LIETUVOS ISTORIJOS MUZIEJAUS SUKAKTIS

Birželio 25-26 d. Klaipėdoje įsikūrus Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, kuriame šiuo metu saugoma 55,823 įvairius laikotarpius atspindintys eksponatai, paminėjo septynis dešimties metų sukaktį.

Mintis steigti tokį muziejų, pasak direktoriaus J. Genio, Klaipėdos krašte gyvenusiems mažlietuviams kilo dar 1906 metais. Po šešerių metų „Sendoros“ labdaros ir kultūros draugijos iniciatyva buvo atidaryta pirmoji kukli ekspozicija su skaitykla. Tolesnis šio muziejaus likimas istorikams nežinomas.

„Sendoros“ pradėtą darbą tęsė kiti Mažosios Lietuvos švie-suoliai, 1924 metais įkūrė Klaipėdos krašto muziejų, kuriame pavyko sukaupti daugiau kaip 2,000 eksponatų.

Šis muziejus buvo kuriamas kaip lietuviškos kultūros ger-manizuojamame Klaipėdos krašte židyns. Karo sumaištyje didesnė dalis žvalvarinių kirvukų, papuošalų, ginklų ir kitų vertingų eksponatų pradingo.

Po karo viską reikėjo pradėti iš naujo. 1945 metais įkurto Klaipėdos krašto tyros muziejaus darbuotojai sudėtingomis sąlygomis organizavo pirmąsias ekspedicijas į pamario kaimus, rinko archeologinius radinius, mažlietuvų sodybose išlikusius liaudies meno šedevrus. Po kruopelę sukaupia senųjų

žemėlapių, rašytinių šaltinių ir dokumentų kolekcija. Muziejaus filialai įsteigti Šilutėje ir Neringoje. Kukli jūrevystės ekspozicija išaugo į visiems žinomą Jūrų muziejų ir akvariumą.

Šiandieniniame Mažosios Lietuvos muziejuje yra archeologijos, etnografijos, istorijos, Klaipėdos miesto raidos, restauravimo skyriai, pakankamai turtinga biblioteka. Muziejaus padaliniai buvo Sąjūdžio aktyvistų ir liaudies meistro D. Varkalio įkurtas Kalvystės muziejus. Dėl lėšų stokos uostamiesčio muziejiniams jau kuris laikas nepavyksta įsirengti naujų saugyklų.

Vertinga muziejaus kolekcijos dalimi J. Genys vadina per du dešimtmečius Klaipėdos miesto ribose ir apylinkėse archeologų surinktus radinius. Jis tikisi, kad archeologijos skyrius ilgai nei išsivystys į atskirą uostamiesčio istorinės raidos muziejų. Prieš porą metų įsteigta restauravimo skyrių, jo mąnymu, irgi vertėtų išplėsti iki regioninio centro. („Lietuvos rytas“, VI.28)

NEREIKIA NEI KOLUMBIJOS

Alytus, Dzūkijos sostinė, tampa prekybos narkotikais centru. Policija pas keleto Alytaus ir rajono gyventojų rado narkotinės žaliavos - susmulktų aguonų

Repeticija jau buvo, artinasi spektaklis

Čikaga yra miestas be pretenzijų ir, galima sakyti, be didybės manijos. Pasitenkinama „antrojo miesto“ vardu (kažin, ką vadina tuo „pirmuoju“?), nors seniai išaugusi tą įvaizdį, vis dėlto yra draugiška, atvira, su daug kultūrinių verčių ir nepaprastai margu gyventojų tautybių bei rasų rinkiniu. Gal kas tuoj sakys, kad Čikagoje yra daug apylinkių, kur net dienos metu žmogus nėra saugus, kad daug nusikaltimų, benamių ir kitų blogybių. Visa tai tiesa, bet čia ne vien šiandieninis Čikagos veidas, o matomas kone visuose didmiesčiuose ir net mažuose, iš pažiūros jaukiuose, miesteliuose.

Kai kas Čikagoje labai pasikeitė nuo 1949 metų, kai į čia iš Vokietijos stovyklų atvyko daug lietuvių. Pasikeitė ir į gera, ir į neigiamą pusę. Pvz., iš miesto išnyko skerdyklos, kurių garsas sklido po pasaulį, o kvapas - net po tolimesnės apylinkės. Daugelis esame skaitę Upton Sinclair knygą „Raistas“ (angliškai - „Jungle“) apie senuosius imigrantus iš Lietuvos, jų darbą skerdyklose ir aplamai to darbo sąlygas. Prisimenu, kad perskaičiusi ilgai net pažiūrėti į dešrą negalėjau, nors jau seniai anos sąlygos buvo pasikeitusios...

Šiomis dienomis Čikaga vėl atsidūrė kitų miestų dienraščiu pirmuose puslapiuose - Demokratų partija čia nutarė ruošti savo suvažiavimą prieš būsimus prezidentinius rinkimus. Iš tų Respublikonų bei Demokratų partijos suvažiavimų ir Lietuva galėtų daug išmokyti. Jie paprastai entuziastiški, triukšmingi, karšti ir margi, bet demokratinio principu griežtai laikosi. Nei kandidatai, jei juos pasiūliusios grupės beveik niekad neperžengia tam tikrų ribų, o po suvažiavimo ir laimėjusieji, ir pralaimėjusieji neturi vieni kitiems keršto jausmu.

Čikaga galima pavadinti prezidentinių suvažiavimų sostine.

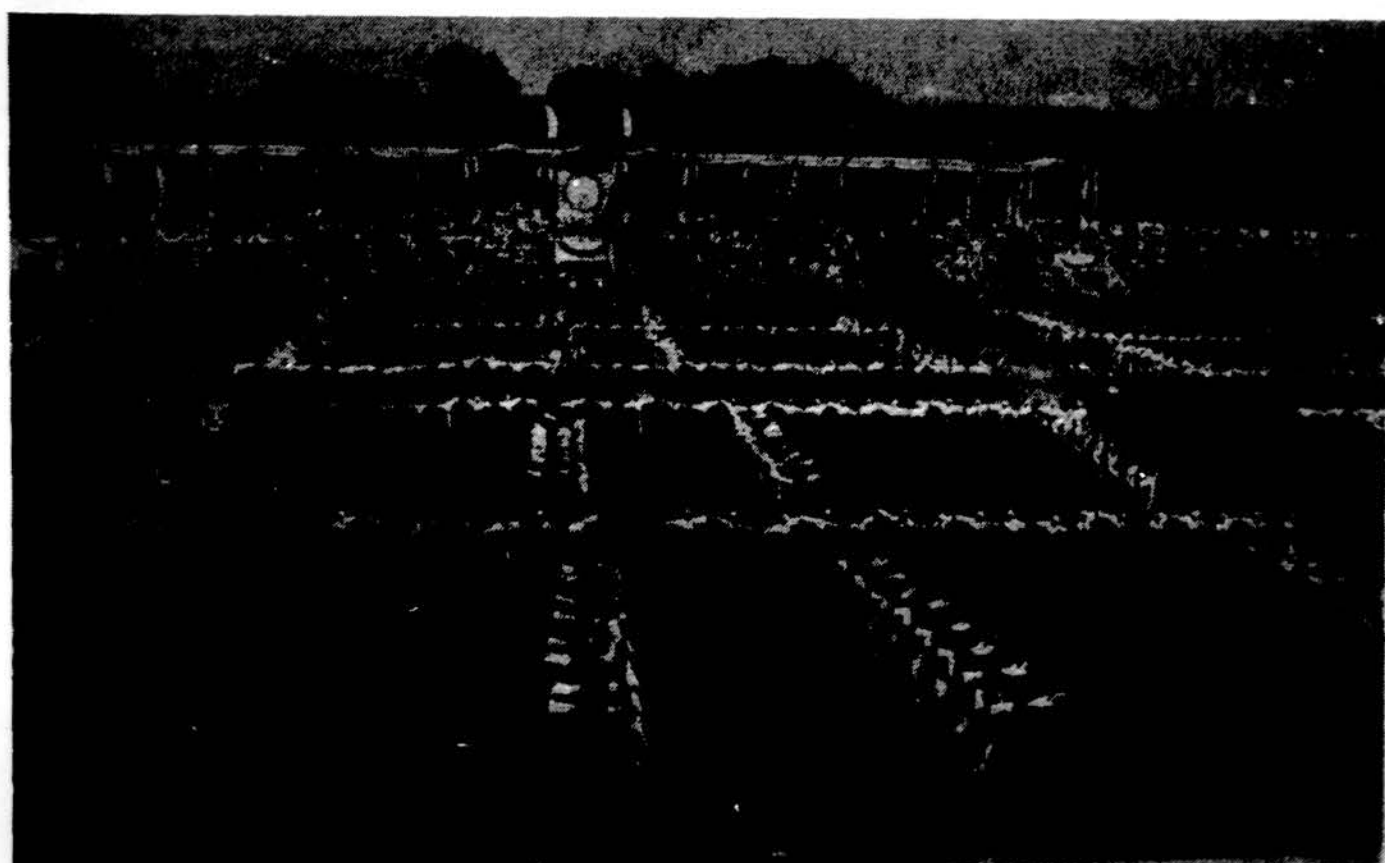
galvučių ir stiebelių. Stiklinė maltų aguonų Alytuje parduodama už pusantro dolerio. Kaime ši žaliava kainuoja 50 centų už stiklinę. Pirkejai į Alytaus apylinkes suvažiuoja ne tik iš Klaipėdos ir Telšių, bet ir iš

Iki šiol buvo 25 tokie suvažiavimai. (Po Čikagos yra Baltimorė - su 10 ir Philadelphia - 7.)

Suvažiavimų tradicija pradėta 1860 m., kai pagrindiniu kandidatu išrinktas Abraham Lincoln, tapęs 16-tuoju JAV prezidentu. 1868 m. nominuotas gen. Ulysses S. Grant - taip pat išrinktas prezidentu. Nominacija Čikagos suvažiavimuose būvusi dar laiminga kandidatams - Grover Cleveland, Theodore Roosevelt, William H. Taft, Franklin D. Roosevelt, Dwight D. Eisenhower (kai kurie buvo išrinkti kelis kartus).

Visoje Amerikoje ir galbūt visame pasaulyje ypač „pagarsėjo“ 1968 m. suvažiavimas, miesto meru esant dabartinio mero Richard M. Daley tėvui, Richard J. Daley. Tuo metu visame krašte vyko demonstracijos prieš Vietnamo karą, o taip pat dėl lygių teisių juodiesiems amerikiečiams. Martin Luther King, Jr ir buvusio JAV prez. John P. Kennedy brolis Robert visai neseniai buvo nužudyti, visame krašte prasidėjęs „jaunuolių sąjūdis“ ir platesnis narkotikų vartojimas, todėl Demokratų partijos suvažiavimas ir naujai į žiniasklaidą įjungti televizijos žurnalistai ypač sudarė gerą progą demonstrantams pasireikšti. Tų dienų vaizdas turbūt dar neblogai prisimena ne tik čikagiečiai, bet ir visas pasaulis. Tai buvo viešas antauskis Čikagai ir ilgai neištrinama dėmė jos savivaldybei.

Tikimasi, kad būsimasis Demokratų partijos suvažiavimas sumodernintame McCormick pastate ant Michigan ežero kranto padės atitaisyti senuosius Čikagos įvaizdžius. Bus tikrai stengiamasi, kad suvažiavusiųjų viešnagė praeitų maloniai ir jie namo išsikirstytų su geriausiais išpučiais. Repeticija Čikaga tam neseniai turėjo, kai tūkstančiai svečių iš viso pasaulio suvažiuojo į Pasaulinės futbolio taurės turnyrą. Miestas egzaminus išlaikė penketukui ir jaučiasi pasiruošęs Demokratų suvažiavimo „spektakliui“.

Vaidas iš tautinių šokių šventės. Š.m. liepos mėn. vykusios Lietuvoje.

Nuotr. Vladimiro Guleviciaus - ELTA

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS
ATSIMINIMAI

10

Sužeistas

Pagalvojau, kad kokia patrankos ar minosvaidžio skeveldra atsimušė į koją, nes netoli atsirado nemaža duobė, sunkiosios artilerijos išmušta. Išokau į tą duobę. Ten jau buvo sužeistas kareivis. Iš karto pradėjo šaukti, kad jis pirma radęs tą duobę. Pamatęs, kad ir aš sužeistas, nutilo. Vietos užteko abiem.

Kai pažiūrėjau į savo koją, pamaciau, kad išplėstas veltinio žonas. Nusimoviau veltinį, pamaciau blaudžoje didelę žaizdą, bet nei skauda, nei kraujas bėga. Paėmiau pirmosios pagalbos bandą, aprišau koją, apsimoviau vėl veltinį. Tuomet pradėjau dairytis aplinkui, kur galima geriau ir saugiau pasitraukti.

Vienoje pusėje buvo aukštuma, į kitą slėnis. Ten sviediniai daugiau sproginę. Aukštumoje buvo matyti tik baltas, švarus sniegas. Šiek tiek apstojo sproginėje sviediniai.

Išlipau iš duobės, pradėjau ropoti. Šautuvą pasiėmiau su savimi - gal galėsiu jį panaudoti kaip ramsį. Bet kai bandžiau eiti, koją pradėjo skaudėti. Turėjau šautuvą palikti ir toliau ropuoti ant keturių, tiesiog į priekį. Visur baltas sniegas, tik pakalnėje matyti kareiviai, einantys fronto link ir atgal. Sanitarai veža rogu-tėmis sužeistus į užnugarį. Aš patraukiau į tą pusę. Dar

kiek paropojęs, susitikau du sanitarus su rogutėmis. Klausia, ar aš sužeistas. Sakau, kad taip. Užsirašo pavardę.

- Kur tavo šautuvas?
- Palikau, kur sužeidė. Šautuvas buvo sunkus, tai negalėjau pasiimti.

Jis užsirašė šautuvo numerį ir sako:
- Turi eiti ir šautuvą pasiimti, nes su kiekvienu sužeistuoju turime atsinešti ir jo šautuvą.

Kai aš užprotestavau, jie liepė gulti ant rogučių. Kiek pavaziavus, sanitarai pamatė nemestą šautuvą. Nubėgė į tuoj atnešė man, perrašė raportą, kad turiu šautuvą, sako, nereikės jiems teisintis, o man aiškintis dėl to šautuvo.

Kol mes ten tvarkėmės, pro šalį praėjo du kareiviai, matyt lengvai sužeisti, bet linksmi. Vos jie keleto metrų paėjo, artilerijos sviedinys visai netoli sprogo ir juos sunkiai sužeidė. Abu pradėjo prašyti, kad gelbėtų. Sanitarai atsakė:

- Juk matot, turim sužeistą vežti. Greitai atvažiuos kiti, tai jus paims.

Kai sprogo sviediniai, kiekvienas stengiasi iš ten pasprukti kiek galima greičiau.

Mane nuvežė į perrišimo punktą, o iš ten jau vežė sanitarijos vežikas su arkliais tolyn į užnugarį, kur dirbo daktaras ir kiti sanitarai.

Pirmame perrišimo punkte buvo mūsų kuopos viršilos žmona. Ji mane apžiūrėjo, sako kulka perėjo išilgai blauzda, bet labai laimingai, nes nepataikė į kaulą. Kai koją aprišau, jau veltinio užsimauti negalėjau, nes ji buvo reikėję perpjauti.

Ten buvo daug sužeistų. Visiems mums išdavė lapelius ir liepė juos paduoti daktarui lauko ligoninėje. Sanitarijos vežikai mus kelis nuvežė į kaimą, prie vieno

namo sustojo ir nuvedė į vidų. Pilnas kambarys buvo sužeistų. Mažai vietos atsistėti, o daktaro dar nėra.

Po kiek laiko dar atvežė sužeistų. Jau kambarys buvo kimšte prikimštas. Atėjo naktis, visi mes alkani, o jokio daktaro kaip nėra, taip nėra. Kažkas surado žvakutę, kuri bent kiek apšvietė kambarį. Taip iš-buvome iki ryto. Pagaliau atėjo sanitaras ir sako:

- Kas gali paeiti, sekite mane.

Paliko tik tie, kurie nebegalėjo eiti. Ir aš tarp jų.

Laukėme dar ilgą laiką, bet niekas daugiau neatėjo.

Kaimė matėme daug vežikų, kurie vežė sužeistuosius. Tik negalėjome suprasti: ar veža iš fronto, ar perkelia į kitą vietą. Po kiek laiko vargais negalais keliose nuėjome į kitą namą. Ten buvo kareiviai karininkų. Jų paklausėm, kodėl niekas nesirūpina sužeistaisiais. Jau seniai gavome valgyti, bet ir karininkai nežinojo, ką daryti.

Oras dar pablogėjo. Vėjas nešė sniegą, užpustė visus kelius. Jau kelinta diena nebuvo gavę valgyti. Sykį miške atnešė kažkokio sauso davinio, bet tik kitam pulkui, o mūsų 249-ajam - nieko. Rytą dieną atnešė tabako ir išdalino tik mūsų pulkui. Rūkyti jau kuris laikas niekas nebuvo gavęs, tai kito pulko kariai prašė užrūkyti. Mūsų šikiai sako:

- Jūs vakar gavote maisto ir su mumis nesidalino-te, tai mes nesidalinsime su jumis tabaku.

Kai pastebėjo, kad aš nerūkau, pradėjo žvalgytis į mane. Nuo to laiko ir aš pradėjau rūkyti. Tiesą pasakius, ne dėl to, kad neduočiau kitiems, bet kai esi alkanas, ypač nerūkančiam, užrūkius galva svaigsta ir užmiršti alkį.

Po kelių dienų oras pagerėjo. Atvažiuo keli sunk-vežimiai, susodino mus visus. Vežė per laukus, nes keliai buvo užpustyti. Apie dešimt kilometrų nuvažiuoti užtruko pusantros dienos. Pagaliau sunkvežimiai sustojo

kažkokiame miestelyje. Visiems liepė išlipti ir prižadėjo nuvesti užsiregistruoti. Kai visi išlipome, tai tiek tų sofe-rių ir tematėm - sėdė į savo sunkvežimius ir nuvažiuo.

Mus paliko gatvėje. Visi buvome sušalę, išalkę, kai kurie vos galėjo pajudėti. Kadangi tai buvo mažas miestelis, bent mums taip atrodė, pagalvojome, kad nebus sunku rasti prieglaudą. Atidarėme vieno namo duris, bet į vidų niekaip nebuvo galima įeiti - iki pat durų prigulė sužeistų. Bandėm ir kitur - buvo tas pat. Mūsų buvo kelios dešimtys, tai pagaliau šiaip taip išsikirs-tem.

Viename name pamatėme šviesą. Pažiūrėję pro langą, pastebėjome, kad ten vietos dar yra, tad irėjome į vidų. Kažkokie politrukai ar karininkai pradėjo tuoj šaukti. Sako, čia yra štabas, mes negalim eiti į vidų. Bet mes nebeklausėm, suėjome į gana, pasakė, kad niekur neisime, kol išaus. Jie jau daugiau nieko nėbesakė, todėl mes - keturi lietuviai, ir keli rusai, tą naktį ten ir pernakvojome.

Rytojaus rytą vienas karininkas mums surado kambarius. Mes - lietuviai - apsiostojome viename name. Ten jau buvo keturi rusai iš kitos divizijos. Karininkas paaiškino, kad kol kas dar nėra gerai sušiorganizuota, tai turime patys susirasti raštinę, užsiregistruoti ir tada gausime maisto.

Nors ankstesnieji to namo gyventojai nebuvo labai draugiški, bet mums parodė, kur galime viską atlikti. Po tokios ilgos kelionės buvome labai išvargę, nes negavome valgyti, žaizdos jau kuris laikas nebuvo perrištos. Aš, atrodo, buvau sveikusias, tai tuoj turėjau ieško-ti tos raštinės. Nors rusiškai tuomet dar prastai kalbė-jau, raštinėje viską sutvarkiau. Jie užrašė mano pavardę ir pasakė, kad turėsiu rūpintis tą grupę. Užregistra-vau aštuonis, nes tuomet kambaryje tiek mūsų buvo. Gavau raštą maistui gauti, gavau ir maisto. (Bus daugiau)

VYTAUTO LANDSBERGIO VIEŠNAGĖ PIETINĖJE FLORIDOJE

Šm. birželio 11-14 d. pietinėje Floridoje lankėsi Lietuvos opozicijos vadas, Tėvynės sąjungos (konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis. Į Floridą jį pakvietė Vytautas Dubauskas, Miami LB apyl. pirm. Tėvynės sąjungos Miami skyriaus pirm., neseniai išrinktas į Amerikos LB tarybą.

Birželio 10 d. „Miami Herald“ laikraštyje buvo išspausdintas straipsnis apie Landsbergio apsilankymą, pavadintas „Lietuvos politinis vadas lankosi mūsų apskrityje“. Straipsnyje duodama trumpa Landsbergio politinės veiklos istorija, pažymint, kad kubiečių ir, aišku, lietuvių tarpe prof. Landsbergis yra laikomas didvyriu, dėl savo kietos kovos prieš komunizmą. Nurodoma, kur jis lankysis, su kuo susitikis.

Tą pačią dieną Virginijos ir Vytauto Dubausko namuose, Coral Springs, susirinko apie 60 kviestinių svečių iš artimesnių ir tolimų apylinkių susitikti su Landsbergiu. Svečių tarpe buvo Islandijos garbės konsulas Thorir S. Grondal su žmona, Barry universiteto prezidentė, lietuvių kilmės seselė Gene O'Laughlin, kuri Landsbergiui įteikė garbės raštą. Seselės O'Laughlin sūnėnas James Grabauskas šiuo metu yra Vilniuje ir vadovauja ten kompiuterių kursams. Svečių tarpe buvo ir Nepriklausomos Kubos organizacijos, jaunųjų respublikonų Miami universiteto atstovai, keletas advokatų taip pat lietuviai iš Miami, Pampano Beach, Fort Lauderdale, Palm Beach apylinkių.

Susirinkę svečiai Vytauto Dubausko buvo pristatyti prof. Landsbergiui ir kiekvienas turėjo progos, nors ir trumpai, pasikalbėti su garbingu svečiu. Sekmadienį, birželio 11 d. St. Clement bažnyčioje, Pampano Beach, buvo aukotos Mišios už Lietuvą, kuriose dalyvavo ir Vytautas Landsbergis. Bažnyčios klebonas, kun. Thomas F. Fowdy pristatė svečią susirinkusiems ir pasakė išpudingą pamokslą apie Lietuvos kovas nepriklausomybei atgauti. Mišių auka nešė Vytautas Landsbergis, Elena Jonušienė ir Vytautas Dubauskas.

2 val. p.p. apie 100 lietuvių ir svečių susirinko „Chateau de Ville“ salėje, Lighthouse Point, kur vyko susitikimas su Landsbergiu. Salė buvo papuošta tautinėmis juostomis, lietuvių liaudies meno eksponatais. Ant atskiro stalo buvo išdėstyti lietuviškos spaudos pavyzdžiai, kuriuos atvežė svečiai.

Prie garbės stalo, be Landsbergio, sėdėjo Elena Jonušienė, Tėvynės sąjungos Miami skyr. vicepirmininke, dr. Vytautas Majauskas, Palm Beach LB apyl. pirm. Jonas Paskus, Pampano Beach LB apyl. pirm., Vytautas Dubauskas, Miami LB apyl. pirm. Tėvynės sąjungos Miami skyr. pirm., Sergio de Paz, Kubiečių tremties fondacijos direktorius, Gerge Dimitri

Antanaitis, „Society for Traditions in the Family“ North County atstovas ir prof. Lamut Osan, svetimų kalbų dėstytojas, „Turkish Times“ Washington bendradarbis; Turkijos ambasados atstovas, ir Augusto Gastone, Jaunųjų respublikonų Miami atstovas.

Kun. Gwenn sukalbėjo invokaciją. Popietė buvo pradėta susikaupimo minute, pagerbiant žuvusius kovotojus už Lietuvos laisvę, Sibiro tremtinius ir žuvusius Vilniuje. Sol. Ona Jameikienė, pritariant susirinkusiems, giedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Po to Virginija Dubauskienė deklamavo Antano Miškinio eilėraštį, parašytą Sibire apie Lietuvą.

Prof. Landsbergi pasveikino jo atsilankymo Floridoje progą visi garbės svečiai. Be to, dar sveikino Miami Saulių kuopos vardu Kunigunda Kodatienė, Vyciu Palm Beach skyriaus vardu Frances Daniels ir Lietuvos Dukterų Palm Beach skyriaus vardu Dalia Augūnienė.

Po sveikinimų Vytautas Dubauskas pristatė Vytautą Landsbergį, sakydamas, jog tikrumoje jokio pristatymo nereikia, nes visi žino kas yra Landsbergis, kaip jis kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, ir pakvietė jį tarti žodį.

Svečias pirmiausia prabilo angliskai. Savo kalboje jis pabrėžė, jog Lietuvos kova dėl nepriklausomybės buvo taiki, o pralietas kraujas buvo už visas tautas, kovojančias už laisvę. Lietuviai šiandien jaučia artumą su Kubos kovotojais prieš komunizmą, su krikščionių institucijomis, kurios palaikė Lietuvą. Priminė, jog Lietuvos kova tęsiasi 50 metų. Prisiminė išvežtus ir žuvusius sovietų lageruose.

Prieš porą metų pasaulis savo akis buvo nukreipęs į Lietuvą, kurią, kuriose dalyvavo ir Vytautas Landsbergis, Bažnyčios klebonas, kun. Thomas F. Fowdy pristatė svečią susirinkusiems ir pasakė išpudingą pamokslą apie Lietuvos kovas nepriklausomybei atgauti. Mišių auka nešė Vytautas Landsbergis, Elena Jonušienė ir Vytautas Dubauskas.

2 val. p.p. apie 100 lietuvių ir svečių susirinko „Chateau de Ville“ salėje, Lighthouse Point, kur vyko susitikimas su Landsbergiu. Salė buvo papuošta tautinėmis juostomis, lietuvių liaudies meno eksponatais. Ant atskiro stalo buvo išdėstyti lietuviškos spaudos pavyzdžiai, kuriuos atvežė svečiai.

Prie garbės stalo, be Landsbergio, sėdėjo Elena Jonušienė, Tėvynės sąjungos Miami skyr. vicepirmininke, dr. Vytautas Majauskas, Palm Beach LB apyl. pirm. Jonas Paskus, Pampano Beach LB apyl. pirm., Vytautas Dubauskas, Miami LB apyl. pirm. Tėvynės sąjungos Miami skyr. pirm., Sergio de Paz, Kubiečių tremties fondacijos direktorius, Gerge Dimitri

Antanaitis, „Society for Traditions in the Family“ North County atstovas ir prof. Lamut Osan, svetimų kalbų dėstytojas, „Turkish Times“ Washington bendradarbis; Turkijos ambasados atstovas, ir Augusto Gastone, Jaunųjų respublikonų Miami atstovas.

Kun. Gwenn sukalbėjo invokaciją. Popietė buvo pradėta susikaupimo minute, pagerbiant žuvusius kovotojus už Lietuvos laisvę, Sibiro tremtinius ir žuvusius Vilniuje. Sol. Ona Jameikienė, pritariant susirinkusiems, giedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Po to Virginija Dubauskienė deklamavo Antano Miškinio eilėraštį, parašytą Sibire apie Lietuvą.

Prof. Landsbergi pasveikino jo atsilankymo Floridoje progą visi garbės svečiai. Be to, dar sveikino Miami Saulių kuopos vardu Kunigunda Kodatienė, Vyciu Palm Beach skyriaus vardu Frances Daniels ir Lietuvos Dukterų Palm Beach skyriaus vardu Dalia Augūnienė.

Po sveikinimų Vytautas Dubauskas pristatė Vytautą Landsbergį, sakydamas, jog tikrumoje jokio pristatymo nereikia, nes visi žino kas yra Landsbergis, kaip jis kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, ir pakvietė jį tarti žodį.

Svečias pirmiausia prabilo angliskai. Savo kalboje jis pabrėžė, jog Lietuvos kova dėl nepriklausomybės buvo taiki, o pralietas kraujas buvo už visas tautas, kovojančias už laisvę. Lietuviai šiandien jaučia artumą su Kubos kovotojais prieš komunizmą, su krikščionių institucijomis, kurios palaikė Lietuvą. Priminė, jog Lietuvos kova tęsiasi 50 metų. Prisiminė išvežtus ir žuvusius sovietų lageruose.

Prieš porą metų pasaulis savo akis buvo nukreipęs į Lietuvą, kurią, kuriose dalyvavo ir Vytautas Landsbergis, Bažnyčios klebonas, kun. Thomas F. Fowdy pristatė svečią susirinkusiems ir pasakė išpudingą pamokslą apie Lietuvos kovas nepriklausomybei atgauti. Mišių auka nešė Vytautas Landsbergis, Elena Jonušienė ir Vytautas Dubauskas.

privatizavimo eiga vyksta panašiai kaip Rusijoje. Įmonės, dvarai, didžiuliai pastatai atiduodami saviškiams už labai mažą mokestį, už simbolinę kainą.

Landsbergis priminė, kad 1990 m., laimėjus Sąjūdžiui, buvo parodytas labai didelis pasipriešinimas norimoms vykdyti reformoms. Kai kurie net galvojo, kad geriau nuosavybės visai negrąžinti. Ir ta pažiūra dar ir šiandien yra Seime. Net galima sakyti, kad šiandien vyksta politinė kova ir kova dėl teisingumo iš vienos pusės, o iš kitos pusės kova dėl turto, kurio pagalba galima išlaikyti valdžią. Ir ne tik išlaikyti valdžią, bet valdyti ir spaudą, bankus, pramonę, radiją ir TV. Ir net, jeigu dabartinė valdžia pralaimėtų rinkimus, tai viskas jau vis tiek būtų jų rankose.

Jeigu referendumas pasiseks, tai be privatizacijos būtų su tvarkytas ir valdininkų turto ir pajamų deklaravimas. Būtų atkurtas demokratinis viešumas ir demokratinis valdžios veiksmas. Turėtų būti transliuojami Seimo posėdžiai, būtų leidžiama pasisakyti per radiją ir TV ir opozicijai. Dabar gi opozicija negali per radiją nei penkių minučių gauti.

Lietuvoje, norint išeiti iš dorovinės ir ūkinės krizės, reikia eiti per konstituciją ir įstatymus. Tačiau ir čia dabartinė valdžia atranda visokių išsiskukėjimų, aiškindama, kad referendumu įstatymų priimti negalima, nors konstitucija teigia priešingai. Tad valdžia ir pakeitė referendumo įstatymus, sakydama, kad galima eiti per konstitucinį teismą. Tačiau konstitucinis teismas irgi gali būti valdomas valdžios.

Nenorėdama referendumo, valdžia sugalvodavo tiesiog juokingų pasiūlymų. Vienas buvo toks. Tie, kurie skelbia referendumą, turi įnešti dviejų su puse milijonų litų užstatą. Kitas pasiūlymas buvo, kad renkant referendumui žmonių parašus, negalima parašų rinkti butuose.

Lietuvoje kova eina ne tik už privatizaciją, prieš skurdą, bet ir už teisinius valstybės pagrindus, už laisvą spaudą.

Baigdamas kalbą svečias įvertino išeivijos įnašą į Lietuvos kovą už nepriklausomybę. Jis pažymėjo, kad ir seniau atvykę lietuviai, ir atvykę po II Pasaulinio karo, labai daug padėjo Lietuvai.

Tačiau išeivijos darbas nėra baigtas. Ir net kai Lietuva bus visai nepriklausoma, tie uždaviniai nepasibaigs.

Demokratija reikia išlaikyti, reikia puoselėti, tad vienas iš naujų išeivijos uždavinių bus stebėti, žiūrėti, kad valdžia tai darytų. Ar tai yra dabartinė valdžia, ar jeigu ateis kita valdžia, išeivija turės ją vertinti, kritikuoti. O išeivijai, gyvenančiai demokratinėje krašte, tai yra visai normalus reiškinys, tad ji turi budėti.

Be to, Landsbergis pažymėjo, kad Lietuvai dabar labai reikia karininkų, kurie atvažiuotų Lietuvon padėti demokratiniais pagrindais kurti kariuomenę, ir teisininkų, kurie baigę mokslus demokratinuose kraštuose, atvažiuotų bent keliems metams į Lietuvą ir padėtų sukurti naują teisinę sistemą.

Landsbergio kalba susirinkusių buvo sutikta su dideliu atidumu ir pritarimu. Pietų Floridos lietuviams tai buvo pirmas kartas, kai juos aplanko toks žymus lietuvis. Floridiečiai prisimena tas dienas, kai Landsbergis stovėjo mūsų tautos priekyje, tomis lemtingomis Lietuvos laisvinimo dienomis, kai beveik kiekvieną dieną jo veidą matydavo televizijoje ar spaudoje. Tikime, kad tai ne paskutinis šio žmogaus apsilankymas pietų Floridoje.

Dalia Augūnienė

Vitalija ir Vilija, sulaukusios 8 metų amžiaus (kartu su broliuku), augančios kaip ir bet kurios kitos normalios dvynukės.

YRA IR GERŲ ŽINIŲ

Alytuje 1987 m. liepos 30 dieną gimė dvynukės: Vitalija ir Vilija. Jų tėvai – Daiva ir Bronius Tamulevičiai, be abejoj, dviejų dukryčių gimimą būtų sutikę su džiaugsmu, tačiau ne ši kartą. Kūdikiai buvo suaugę viršugalviais. Vilija ir Vitalija – Siamio dvynės. Tuo metu Lietuvoje apie bet kokią atskirimo operaciją nebuvo galima net svajoti. Nors siamesių dvynių pasaulyje gimsta palyginti nemažai, jų atskyrimas chirurginiu būdu ne visuomet yra sėkmingas.

Gydytojai nustatė, kad Vilija ir Vitalija galėtų būti atskirtos, nes suaugimas viršugalviais (craniopagus) nebuvo labai gilus, tačiau Lietuvoje nesiryzta tokios operacijos atlikti. Chirurginiu būdu mergytės atskyrė Maskvoje. Kai kaušą reikėjo uždengti kaulu, konsultacijai buvo pakviestas garsus plastinės chirurgijos gydytojas dr. Keneth E. Salyer iš International Cranial-Facial Institute, Dallas, Texas. Jo pastangomis Vitalija ir Vilija su

motina Daiva Tamulevičienė atskrido į Dallas. Viršugalvio kaulai buvo gauti iš Kalifornijos – jie buvo nauju metodu išauginti iš kaulo ląstelių.

Kelionė, viešbutis, maistas visoms trimis buvo paaukotas Cranial-Facial Foundation, o chirurgai iš Advanced Surgical Institute aukojo savo darbą. Nors ligoninė už operacijos patalpas ir tolimesnę priežiūrą padarė didelę nuolaidą, bet vis tiek dar reikėjo papildomų 30,000 dol. kad operacija būtų pagaliau atlikta. Vietiniuose Dallas laikraščiuose paskelbus apie tai žinutes, amerikiečiai suaukėjo kiek lėšų. Tam tikrą dalį aukojo ir lietuviai, kai šios seimos rūpesčiai buvo pagarsinti lietuviškoje spaudoje. Ypač daug padėjo Dana Gylėnė, Marija Černiūtė ir dr. Linas Sidrys.

Kaip galime matyti iš dviejų nuotraukų, iliustruojančių šį straipsnėlį, mergaitės operacija pavyko. Šiandien Vitalija ir Vilija Tamulevičiūtės yra normalios, linksmos mergytės, kurių gyvenimą palietė daug geraširdžių žmonių.

A.P.

Vitalija ir Vilija Tamulevičiūtės, gimusios suaugusiais viršugalviais, prieš padarytą atskyrimą chirurginiu būdu.

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312) 434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK, DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE, PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.

Skubiams siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošime iškvietimus. Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Prof. Vytautas Landsbergis su dr. Vytautu Dubausku Pompano Beach, FLA, susitikimo metu

Nuotr. A. Augūno

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ REMONTAI
Užkalam „siding“, remontuojame: stogus, langus, duris „porches“, rūsius; dedame keramines plyteles, atliekame įvairius mūrijimo darbus. Kreipkitės: tel. 312-489-1478

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

Ieškome auklės gyventi su mumis atskirame bute ir prižiūrėti mūsų 9 mėn. sūnelį. Reikalinga: rekomendacija, leidimas dirbti JAV-bėse, taisyklingsi kalbėti lietuviškai ir nors truputį angliskai. Gyvename Houston, TX. Rašyti: Dan-guolė Altman, 4030 Case St., Houston, TX 77005.

50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS

NAUJAS PATARNAVIMAS
NAUJOS KAINOS
PATIKIMIAUSIOJE SIUNTINIŲ KOMPANIJOJE

BALTIA EXPRESS CO. LTD.

PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS

TIK TRUMPĄ LAIKOTARPĮ IKI SPALIO 1 D. JŪS GALITE PASIŪSTI Į LIETUVĄ SIUNTINIŲ UŽ DAR NEGIRDĖTAS KAINAS AMERIKOJE. TIK 50 CENTŲ UŽ VIENĄ SVARĄ. PRISTATYMO LAIKAS 60-90 DIENŲ.

SKUBESNI SIUNTINIAI KAIPIR ANKŠCIAU PRISTATOMI PER 45 DIENAS ANKŠTESNĖS KAINOMIS. PATIEMS SKUBIAUSIEMS SIUNTINIAMS PRISTATYMAS LĖKŲŲ PER 10 DIENŲ.

DAUGIAU INFORMACIJOS NEMOKAMU TEL.: 1-800-SPARNAI (800-772-7624)

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JŪMS PATOGIAUSIU ADRESU:

BALTIA EXPRESS CO.
3782 W. 79TH ST.
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP/BALTIA EXPRESS
5210 WESLEY TR.
ROSEMONT, IL 60018

BALTIA EXPRESS/A. RUNKA*
504 GRAND AVE. -
GRAND RAPIDS, MI 49501
616-364-9723

BALTIA EXPRESS CO LTD*
3354 GLENDALE BLVD.
LOS ANGELES, CA 90039
213-661-5670

*Siuntinių kainos gali būti skirtingos

BALTIA EXPRESS—TAI ŽEMIAUSIOS KAINOS SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ, ŠIAURĖS AMERIKOJE IR PATIKIMIAUSIAS PATARNAVIMAS ABEJOSE ATLANTO PUSĖSE!

50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS

It's the peace of mind you get knowing you have saved for the future. It's a U.S. Savings Bond. With just a little from each paycheck, you can invest in Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. And they will keep earning interest for up to 30 years. Make an investment in your future with U.S. Savings Bonds today. Ask your employer for details.

U.S. Savings Bonds

A public service of this publication

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūriny, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais, Knyga įrasta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir lietuvių. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., į Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

TĖVYNĖS APSAUGOS RINKTINĖ — 1944 M.

VLADAS KAZLAUSKAS

Pasipriešinimo okupacijai idėja

Pasaulio lietuvių spaudoje pasirodė straipsniai apie 1944 metų liepos-spalio mėnesiais organizuotą lietuvių savanorių kovą prieš atslenkiančią antrąją bolševikų okupaciją, daugumai Lietuvos gyventojų, išskiriant žemaitiją nuo Dubysos iki Ventos, yra nežinomas dalykas.

Nieko nuostabaus, kad okupacijos metu apie gerai organizuotą pasipriešinimą bolševikams nebuvo paranku kalbėti, nes Rytų Lietuvos savanoriai kartu su žemaitijoje veikusiais „Vanagais“, rugpjūčio pradžioje užsklendę fronto barą tarp Ventos ir Virvytės upių, tuo sustabdymai bolševikų veržimąsi į Vakarų. Todel dabartiniai, net labai aukšto rango valdininkai, kaip teko įsitikinti, nežino, kas buvo Tėvynės apsaugos rinktinė, kuri spaudos puslapiuose įvairiai vadinama. Vienur (ir daugiausia) vadinama Tėvynės apsaugos rinktinė, kitur — Tėvynės apsaugos pulkais. Tikrai ir juridiskai aprašomas kovinis junginys turi vadintis — Lietuvių savanorių divizija. Pavadinimas esmės nekeičia, o dabar trumpai priminsime jos kūrmosi eigą.

1944 metų birželio paskutinėmis dienomis jau aiškiai girdisi rytų pusėje partizanų baubimas. Sumušti ir negausūs, bet tikintys į „neue Waffen“ stebuklą, vokiečių kareiviai, atkakliai kontraatakuodami bolševikus, traukiasi į vakarus. Zarasų apskritys viršininkas kunigas, psichologijos daktaras Jonas Steponavičius, sukviečia apskrities patriotinį aktyvą į pasitarimą, kaip sutikti antrąją bolševikų okupaciją. Pasitarime buvo rastas kompromisas. Vieni pasilieka vietoje, organizuoja judrius partizanų būrius, pagal susidariusias situacijas, susikauna su bolševikais ir atsitraukdami keičia savo buvimo vietą.

Antri — nusprendžia trauktis į vakarus, suorganizuoti lietuvišką kovinį junginį ir kautis su bolševikais fronto sąlygomis. Pats J. Steponavičius apie tai kalbėjo optimistiškai, matyt tikėdamas naujo ginklo efektyvumu, matyt tuo laiku nežinodamas apie kūrmasi tikrovės. O tikrovė buvo tokia. Norvegijos fiorduose, Vemmarko elektros

jėgainėje vokiečiai jau 1943 m. kovo pradžioje turėjo pasigaminę 18 sunkiojo vandens cilindrus. Norvegų diversantų grupė iš rezistentų tarpo, vadovaujama 8 asmenų grupės vado Helbergo, drąstiškai žygiu susprogdino jėgainę. Tai įvyko 1943 m. kovo 4 d. naktį. Vokiečiai vėl ją greitai atstatė ir vykdė sunkiojo vandens gamybą. 1943 m. lapkričio 16 d. 150 anglų bombonešių numetė tūkstančius bombų ant Vemmarko gamybos. Matydami, kad anglai ir toliau neduos ramybės gaminti sunkųjį vandenį, ryžtasi turimas jo atsargas išgabenti keltu. Keltą su kroviniais susprogdina norvegų rezistentas Kuntas Hankelidas. Taip žlugo „neue Waffen“ idėja, kuri dar ilgai puoselėjo vokiečių kareiviai. Tikejo tuo rugpjūčio mėnesį tūnodami prie Ventos apkasuose ir Tėvynės apsaugos rinktinės savanoriai. Taip per 100 neblogai ginkluotų Zarasų krašto vyrų, vadovaujami apskrities policijos vado Vinco Tamošiūno, leitenanto Vlado Garsio ir paties Jono Steponavičiaus šiaurės Lietuvos kryptimi patraukė į žemaitiją. Žemaičiai tuo metu irgi nesnaudė. Nors žemaitijoje dar veikė civilinė valdžia, kurios veikla kontroliavo negausūs pulkininko Maederio vadovaujami Wer-machto daliniai. Mažeikių apskrities viršininko kapitono Izidoriaus Jatulio ir karininko S. Baipšio iniciatyva organizavosi gausūs savanorių būriai. Jie kontroliavo padėtį savo apylinkėse, gindami gyventojus nuo bolševikinių partizanų plėšimų bei rudmarškinį reikalaujamų duoklių.

Juridinis savanorių įteisėjimas

Gausius savanorių būrius, pasitraukusius iš visos Lietuvos ir susibūrusius žemaitijoje, reikėjo juridiskai įteisinti, kad jie būtų pilnateisiai kovotojai prieš bolševikus: turėtų reikiama ginklų, aprangą, maistą. Tam tikslui 1944 m. liepos 28 dieną Pievėnų bažnytkaimyje susirinko keturiolikos didelių savanorių būrių vadai nuspręsti tolimesnį pasipriešinimo prieš bolševikus planą. Buvo kreiptasi į žemaitijoje esančios Wer-machto grupuotės vadą pulkininką Maederį.

Tame susirinkime buvo pasi-

Šv. Onos atleidų procesija Anykščiuose.

Nuotr. Onos Rušenienės

skirstyta pareigomis. Junginiui Tėvynės apsaugos rinktinė — vadovauti buvo išrinktas Mažeikių apskrities viršininkas kapitonas Izidorius Jatulis, štabo viršininku paskirtas kapitonas Jonas Česna, ypatingos tarnybos viršininku — Zarasų policijos viršininkas Vincas Tamošiūnas, o idejinis Tėvynės apsaugos rinktinės įkūrėjas — daktaras Jonas Steponavičius pasiliko konsultantu įvairiais klausimais prie Rinktinės štabo.

Verta nors trumpai supažindinti su daktaro J. Steponavičiaus gyvenimu.

Ryški asmenybė Nepriklausomos Lietuvos ir Antrojo pasaulinio karo metais, Rytų Aukštaitijos sūnus, kunigas Jonas Steponavičius. Jo nuopelnai ypač ryškūs 1944 metais, organizuojant Tėvynės apsaugos pulkus, kovojusius prie Ventos, Dubysos, Sedos. Manau, to laiko kariams bus malonu atgaivinti atmintyje optimistiškai nusiteikusių, stamboką, vidutinio ūgio vyrą, visuomet radusį malonų žodį gimnazistui savanoriui ar fronto užrūdintam kariui.

J. Steponavičius gimė 1880 m. kovo 30 dieną Zoknių kaime, Zarasų apskrityje. Buvo didelės erudicijos, neilinių gabumų organizatorius — kunigas, psichologas, mokytojas, karys. Baigęs Rygos gimnaziją, Vilniaus kunigų seminariją ir Petrapilio dvasinę akademiją teologijos magistro laipsniu. J. Steponavičius buvo įšventintas į kunigus 1906 m. Psichologija studijavo Miunchene, Berlyne, Leipce. Filosofijos daktaro laipsnį gavo pas įžymų to meto mokslininką W. Wundtą. Pagrindiniai disertacijos teiginiai buvo išspausdinti „Psychologische Studien“ žurnale, disertacija atskirai išleista 1912 m. Leipce.

J. Steponavičius 1912 m. paskirtas Vilniaus Šv. Jono bažnyčios vikaru. Buvo „Ryto“ draugijos pirmininkas, Lietuvos banko, Lietuvos mokslo ir Lietuvos dailės draugijų narys. Pirmojo pasaulinio karo metais pasitraukė į Rusiją ir buvo paskirtas Kaukazo armijos lietuviškų dalinių kapelionu. Buvo populiarius tarp Tiflisio lietuvių: sakydavo lietuviškai patriotinius pamokslus, dalyvavo tautiečių kultūriniame gyvenime. Grįžęs į Lietuvą, Kaišiadorių apskrityje kūrė savivaldybes. Daug padėjo Lietuvos kariuomenei kovoje prieš Želigovskio gaujas. Fronto teritorijoje veikė kaip partizanas ir šaulys. 1920 m. J. Steponavičius buvo suimtas ir ištremtas į Gardiną. 1921 m. grįžo į Lietuvą, įsijungė į politinį jos gyvenimą, Lietuvos Steigiamajame seime iki 1927 m. buvo Krikščionių demokratų partijos atstovas.

1927 m. J. Steponavičius ėmė vadovauti Zarasų vidurinei mokyklai. Jo rūpesčiu ši mokykla išaugo į Zarasų komercinę Vytauto Didžiojo gimnaziją. 1933 m. persikėlė mokytoju į Utenos gimnaziją. Čia, atitraukęs nuo administracinių reikalų, vėl

grįžo prie pamėgtos psichologijos. Išauklėtas griežtos eksperimentinės psichologijos mokykloje, kunigo J. Locmano itakoje, susidomėjo parapsichologija. 1937 m. buvo išleista jo „Organinė psichologija“, o 1939 m. — „Psichologija, jos objektas ir metodas“.

Tautinė patriotinė veikla ypač pasireiškė, bolševikams okupavus Lietuvą ir vėliau, mėginant sustabdyti antrąją, 1944 metų okupaciją. Dėl tos priežasties kunigas dr. J. Steponavičius su-tiko būti Zarasų apskrities viršininku, suorganizavo platų tinklą Lietuvos Laisvės armijos (LLA) organizacijos, o 1944 m., fronto lavinai artėjant, su dideliu būriu zarasiškių savanorių traukėsi į vakarus. Savanorių grupei, kurią sudarė daugiau kaip šimtas ginkluotų vyrų, vadovauti skiria leitenantą A. Garsį. Drausmingas, gerai organizuotas Zarasų krašto savanorių būrys 1944 m. liepos pabaigoje pasiekia žemaitiją. Liepos 28-ąją Viekšnių valsčiuje iš tokių pasitraukusių būrių padėtas pamatas Lietuvos savanorių divizijai.

Divizijos štabas įsikūrė Plinkšių dvare. Tūkstančiams savanorių iškilo maitinimo, aprangos ir apsiginklavimo problema, ir ji greitai išsprendė dr. J. Steponavičiaus dėka. Visi savanoriai per savaitę buvo aprūpinti viskuo, kas būtina armijoje, ir užėmė pozicijas tarp Ventos ir Dubysos. Vėliau dr. J. Steponavičius sakė: „Mano tarmiškas pokalbis su feldmaršalu von Brauchitz padarė pastarajam nemažą įspūdį ir jis sutiko su visais mano pasiūlymais savanorių labui“.

J. Steponavičius buvo divizijos siela, jos idejinis vadas. Jo iniciatyva 1944 m. rugsėjo 28 d. Vermachto grupės įsakymu, visa žemaitijoje esanti karinė technika — tankai, lektuvai, sunkvežimiai — turėjo būti paženklinami Gedimino stulpais. Tai būtų buvęs paskutinis reguliarios Lietuvos kariuomenės junginys. Deja, taip neįvyko. Spalio 7 d. kautynėse prie Sedos divizijos pirmasis pulkas buvo sumuštas, o kunigas dr. J. Steponavičius, perėjęs kančių kelius, 1947 m. gruodžio 8 d. mirė Wangene (Vokietijoje).

Nors oficialiai dokumentuose figūravo kapitono I. Jatulio ir J. Česnos pavardės, kurie tvarkė visus organizacinius Tėvynės apsaugos rinktinės reikalus, savaime aišku, per batalionų, kuopų ir būrių vadus, bet svarbesnius — su Vermachto vadovybe reikalus sprendė J. Steponavi-

čius ir pulkininkas Mečys Kareiva. Tuo metu mūsų savanorių tarpe aukščiausią karinį laipsnį turėjo pulkininkas M. Kareiva, bet sirguliuodamas nesiėmė vadovauti rinktinėi, nors visose savanorių kuopose, jau esant fronte prie Ventos, buvo pranešta, kad rinktinės vadas yra pulkininkas M. Kareiva.

Fronte prie Ventos ir Virvytės

Po Pievėnų pasitarimo skubiai buvo suformuotas Tėvynės apsaugos rinktinės štabas, savanorių būriai suskirstyti į kuopas, apginkluoti prancūziškais šautuvais, rusiškais lengvaisiais kulkosvaidžiais ir įvairių markių rankinėmis granatomis, jau rugpjūčio 3 d. užėmė pirmas pozicijas prie Ventos ir Virvytės. Fronto barą laikė du batalionai. Pirmajam batalionui vadovavo kapitonas Ignas Povilavičius, antrajam — leitenantas A. Kenstavičius. Esant pirmose linijose, savanoriams buvo atgabentas Vermachto uniforma, pancerfaustai (tanko kumščiai). Tai buvo daktaro J. Steponavičiaus rūpestis. Jis to pasiekė vizito metu pas Vermachto generalinio štabo viršininką feldmaršalą von Brauchitz. Fronte vykdavo vietinės reikšmės mušiai. Bolševikai nebandė veržtis per savanorių laikomas pozicijas. Po trijų savaitių mūsų dalinį pakeitė vokiečiai, mušiškius atitraukė į užnugarį poilsius ir pasirošimui būsimoms kautynėms.

(Bus daugiau)

TB sanatorijos pacientė pirmą kartą savo neilgame gyvenime ragauja bananą, kurį jai atvežė Lithuanian Mercy Lift organizacijos lankytojai.

A.†A.

ANTANUI SABALIUI

mirus, žmoną VLADĄ, dukterį ALDONĄ bei visus
gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Jūs,

Dr. Jonas ir Izabelė Stankaičiai

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. liepos mėn. 27 d.

5

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos grąžinant laimėjimų bilietėlius

75.00 dol. Antanas ir Valė Skridulis, Daytona Beach, FL;
50.00 dol. Leonas ir Stasė Kankus, Necedah, WI; J. Sva-bas, Chicago, IL; Violeta Aviza, Lake Forest, IL; Bronius Ange-leika, Chicago, IL; Vincas Ankus, Oak Lawn, IL;

40.00 dol. Gražina Kenter, Danbury, CT; Juozas Petrauskas, Waubushene, Kanada; drs. Linas ir Dalia Sadauskas, Wheaton, IL; Antanas Valavičius, Chicago, IL; Juratė Lingytė Vallee, Burbank, IL; J. Jurkūnienė, Ottawa, Kanada; dr. Z. Brinkis, Los Angeles, CA;

25.00 dol. P. M. Skruodys, Naperville, IL; Charles Sable, Chicago, IL; Edmund Silkaitis, Pacific Palisades, CA; Jurgis ir Vilgailė Lendraitis, Palos Heights, IL; P. V. Gvildys, Staten Island, NY;

20.00 dol. Vydas V. Dargis, Madison, WI; Alexandra Gylys, Olympia, WA; Kazys Domarkas, Highland, IN; Efraima Mikuckis, Green Valley, AZ; Vytautas Vanagas, Skokie, IL; Algirdas Karaitis („Gintaras“ vasarvietė), Union Pier, MI; Kostas Dočkus, Cicero, IL; A. Baltrukenas, Dania, FL; Sofija Jelionienė, Darien, IL; J. Rush-kevich, Englewood Cliffs, NJ;

15.00 dol. Antanas Masaitis, Delran, NJ; Viktoras Kuraitis, Orland Park, IL; Ruth Z. Gri-cius, Agoura Hills, CA; A. Dapkus, Weaton, IL; Julius Sirka, Palos Hills, IL; Antanas Janonis, Darien, IL; Genevieve U. Anoff, Barrington, IL; Robert S. Boris, Waterford, MI; Jack ir Nida Alex, Los Angeles, CA; Aldona Griškiene, Chicago, IL; prel. A. Olsauskas, Los Angeles, CA; Donatas ir Daina Siliunas,

Downers Grove, IL; Aldona Stempuzienė, Cleveland, OH; Alfonsas Tumas, Thousand Oaks, CA; Danutė Garbonkus, Chicago Ridge, IL;

11.00 dol. Anna Kazlauskas, Chicago, IL;

10.00 dol. Leokadija Packauskas, Union Pier, MI; Ramutė ir Aloyzas Aidis, Bethesda, MD; Rūta Bražiūnienė, Milwaukee, WI; Marcelė Bytautas, Darien, IL; dr. Juozas Girnius, Boston, MA; Petras P. Ezerkis, Cleveland, OH; J. ir V. Dailidė, Crete, IL; Jonas Kascukas, Chicago, IL; A. Karaliūnas, Cicero, IL; A. ir B. Kuras, Union Pier, MI; Petras Palys, Richmond Hill, NY; Leonardas Paulius, Montague, MI; A. Tamošiūnas, Cicero, IL; Marija Svitelienė, Baltimore, MD; J. ir P. Starkus, Santa Monica, CA; Nina Norris, Chicago, IL; Maria Noreika, Oak Lawn, IL; Elena Nemickienė, Highland, IN; Juozas Nau-jalis, Cicero, IL; John Motiejunas, Chicago, IL; Irena Miecevičius, Michigan City, IN; Stella Maurukas, Algonquin, IL; Hen-rikas Laucius, Paterson, NJ; Vitas Kazlauskas, Lemont, IL; G. R. Juodgudis, Mount Pros-pect, IL; Vitalija Gudauskas, Chicago, IL; Antanas Gurevi-cius, Toronto, Kanada; Kleofa Gaizauskas, St. Pete Beach, FL; Leonas Daukas, Chicago, IL; kun. A. Babonas, Detroit, MI; Victor Aukzemas, Newark, DE; Maria Augaitis, Trabuco Ca-nyon, CA; Jonas Asminas, Livonia, MI; Vladas Rackus, Chicago, IL; St. Vaitienė, Bend, OR; E. M. Krasauskas, So. Pa-sadena, FL; Emilija Grigaliu-nas, St. Petersburg Beach, FL; Vladas Eidietis, Chicago, IL; Elena Dryza, Chicago, IL; Al-bert Gibisas, Rodney, MI;

Reikiame gilią padėką visiems „Draugo“ gera-dariams.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

JUOZAS BANDZA

Mielas Juozai,

Jau suėjo dešimt metų, kaip aš Tave neturiu gyvuju tarpe. Dažnai Tave prisimenu savo maldose ir prašau Tau palaimos aname gyvenime.

Šv. Mišios bus atšaujamos Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL rugpjūčio 7 d. 11 val. ryto. Mielus gimines ir draugus, kurie gali, prašau kartu su manimi pasimelsti už Juozo velę.

Žmona

Mylimai žmogui ir Seseriai

A.†A.

BRONEI VESELKIENEI

užbaigusiai šią žemiškąją kelionę, jos vyrą JONĄ, brolių KAZĮ ir MĖTĄ LINKUS, dukterėčią NERIJĄ ir ROMĄ KASPARUS ir kitus gimines ir artimuosius Lietuvoje ir Amerikoje, esančius gliame skausme ir liūdesyje, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

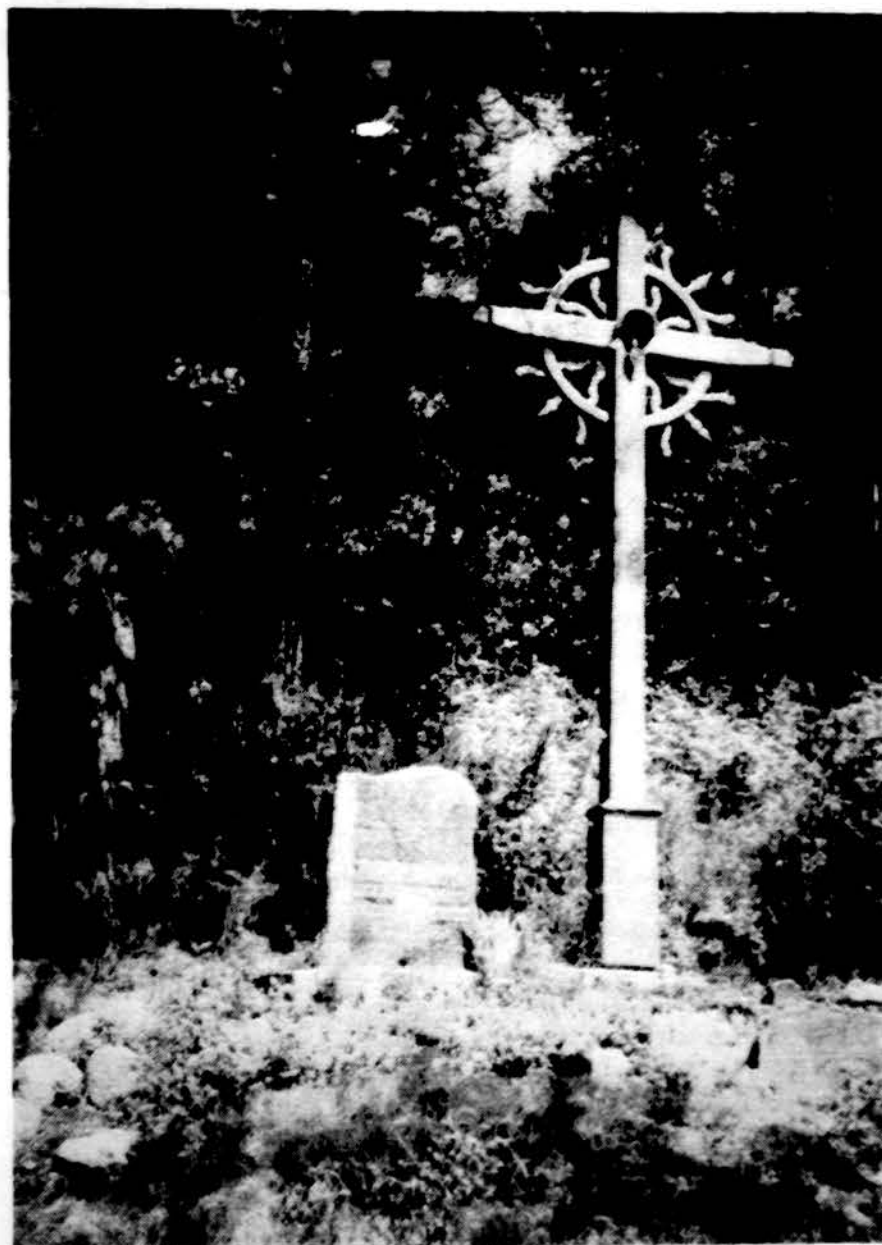
Danguolė ir Petras Griganavičiai
Colleen ir Šarūnas Griganavičiai
Leokadija ir Juozas Žvyniai

A.†A.

ONAI VILENIŠKIENEI STANKŪNAITEI

mirus, jos seseris ALDONĄ ANDRIUŠIENĘ, BRO-NE KRIKŠČIUKAITIENĘ, JULIJĄ LEŠCINS-KIENĘ ir jų šeimas, svainį JONĄ ADOMAITĮ bei kitus artimuosius, kartu liūdedami, nuoširdžiai užjaučiame.

Marija Jasulevičienė
Elena ir Juozas Rudzinskai
Ona Paviltienė ir
Taurų šeimos

Taip dabar pažymėta vieno partizano žuvimo vieta Lietuvos miške.

Nuotr. Onos Rušenienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, liepos 31 d., 12 val. d., „Draugo“ gegužinės svečiams, kad jie šią kilnią krikščionišką pareigą galėtų atlikti, truputį anksčiau atvykę į Marijonų sodelį (prie „Draugo“), o paskui dalyvauti gegužinėje. Šv. Mišias aukos kun. Viktoras Rimšelis, MIC.

Lietuvos Vyčių Amerikos Vidurio vakarų rajonas prisimins savo garbės narę, a.a. Eleanorę Laurin pirmųjų jos mirties metinių progą. Šv. Mišios bus aukojamos liepos 31 d., 10:30 val. r., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Visi Lietuvos Vyčiai ir jų draugai prašomi gausiai Mišiose dalyvauti.

Kaip rašo „Chicago Tribune“ liepos 25 d. laidoje, praėjusių šeštadienį Ravinia parke buvo sukurta ypatingas Čikagos Simfoninio orkestro koncertas, pavadintas „Revival of war horses“ ir ruošiamas jau kelintą kartą. Pirmasis dirigentas buvo Eri Klas, kurio diriguojamas orkestras atliko rusų kompozitorių kūrinius. Kaip solistas pasirodė cello meistras David Geringas, gimes Lietuvoje ir kartu su maestro Klas debiutavęs 1963 m. (abu mokslus baigė Rusijoje). Geringas vadinamas sovietų avangardo čempionu. Jam skiriama nemaža koncerto recenzijos dalis.

Kad „Draugo“ skaitytojams būtų saldas gyvenimas, Kazys Laukaitis padovanojo „laimes šuliniui“ 12 stiklainių skaidraus, šviežio, iš jo paties bityno, medaus. Atvykite į „Draugo“ gegužinę sekmadienį, liepos 31 d., ir „pasisemkite saldumyno iš to laimės šulinėlio“, kuris veiks kaip tik mūsų svečių malonumui. Dekojame K. Laukaitiui ir jo darbišioms bitelėms, kurios tiek pat darbščios, kaip „Draugo“ renginių komitetas prieš gegužinę...

Apie Kalėdas liepos mėnesį galvoti tikrai per anksti, bet nėra anksti įsigyti lietuviškų šiaudinukų — juos galite laimėti „Draugo“ gegužinėje, nes visa maiša gražių papuošalų eglutei atnešė Janė Bandza. Ačiū!

Stasys ir Bronė Stravinskai atvežė „Draugo“ gegužinei gražių fantų, kad „laimes šulinyje“ greitai neišsektų ir džiugintų bei masintų gegužinės svečius. Ačiū.

x Lietuvos Vyčių 112 kuopos narė Karen Ramanousky „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui įteikė \$150 dolerių. Ji Lietuvoje globoja Vitaliją Svanckute. Tai viena iš kun. Aukštakalnio Viduklėje globotinių. Komitetas našlaitės vardą dėkoja.

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4966
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Marta Račkauskienė, Cice-ro, IL, savo mirusio vyro a.a. Vytauto Račkausko atminimui parėmė „Draugą“ 1,000 dol. auka. Mes esame nuostipiai dėkingi už kiekvieną auką, kuri stiprina ir prailgina vienintelio užsienio lietuvių dienraščio gyvavimą, bet ypač dėkojame p. Račkauskienei už jos nepaprastą dosnumą!

Rugpjūčio 3 d., trečiadienį, 7:30 val. vak., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje kalbės Šiaulių miesto valstybinės mokesčių inspekcijos viršininkas Augustinas Radavičius. Jis supažindins su Lietuvos mokesčių sistema, veikiančiais įstatymais ir jų praktiniu vykdymu. Jei domitės Lietuvos mokesčiais, kainomis, bankais, kviečiame atsilankyti! Po paskaitos — valės.

Dr. prof. Bronius Vaskelis, dvejus metus išbuves Kaune Vytauto Didžiojo universiteto rektorium, papasakos apie darbą universitete sekmadienį, rugpjūčio 7 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, 12 val. (po Mišių), dešinėje pusėje perskirtos didžiosios salės dalyje. Visi kviečiami. Ruošia „Saulutė“.

Ramunė Kubiliūtė

SVEIKINIMAI „DRAUGUI“

Vienintelis ir pats seniausias iki šiol leidžiamas užsienio lietuvių dienraštis „Draugas“ švenčia 85-ąją savo gyvavimo sukaktį. Šios gražios sukakties progą linkime jam ir visiems dienraščio bendradarbiams kūrybingos energijos šiame darbe bei asmeniniame gyvenime. Esame įsitikinę, kad „Draugas“ dar ilgus metus skleis ir stiprins lietuvių dvias tautiečių tarpe.

Su geriausia linkėjimais
Vygintas Grinis
Kauno miesto tarybos pirmininkas

Justinas Milkevičius (14 m., iš Vilniaus) su „Lietuvos Vaikų vilties“ savanoriais Onute ir Kestutiu Paulikais. Justinas su mama Salvinija savaitės dienas praleidžia Shriners ligoninėje, o savaitgaliais grįžta į Seklyčią.

x Lithuanian Mercy Lift nuostipiai dėkoja poniai A. Smitienei už \$100 auką a.a. Valerijos Vaitekūnienės atminimui. Auka skiriama tuberkulioze sergantiems vaikams. (sk)

x Niekada nesiuntusi ginklų, Baltia Express kviečia naudotis patikimiausiu patarnavimu siuntiniams į Lietuvą. Siuntiniai lėktuvu pristatomi per 10 dienų. Teiraukitės dėl ypatingai sumažintų laivo siuntinių kainų nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624 arba pristatykite siuntinius adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652. (sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.v. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772 (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisome visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

SĖKMINGA STUDIJŲ SAVAITĖ

28-oji Mokytojų studijų savaitė sėkmingai baigėsi Dainavoje liepos 24 d. Savaitėje dalyvavo apie 110 dalyvių, tarp jų maždaug tuzinas besimokančių lietuviškai, du tuzinai vaikų ir jaunimo. Likusieji — tai lietuviškųjų lituanistinių mokyklų mokytojai ir vedėjai — iš Seattle, WA; Baltimore, MD; Washington, D.C.; Philadelphia, PA; Detroit, MI; Los Angeles, CA; Čikagos ir jos apylinkių. Oras kartais buvo karštas ir palio, uodai ir musės nepasigailejo dalyvių, bet jie nepasidavė — mokėsi naujų šokių ir dainų, išklause metodologijos ir šiaip informacinių paskaitų, dalyvavo diskusiuose rateliuose ir pan. Paskaitas skaityt ir pašnekesius pravedė: Aurelija Balašaitienė, dr. Antanas Balašaitis, Apolinaro Bagdono paskaitą skaityt Nijolė Lenkauskienė, a.a. Vacio Kavaliūno paskaitą skaityt dr. Jolita Kavaliūnaitė (kuri taip pat skaityt ir savo paruoštą paskaitą); kiti paskaitininkai buvo: Jūratė Krokutė-Stirbienė, Dana Mikužienė, prof. Algis Norvilas, dr. Kestutis Peckus, Aušrelė Sakalaitė, kun. Juozas Vaisnys, Angelė Bailey ir dr. Dalia Katilūnė-Boydston. Platinis aprašymas bus paruoštas vėliau.

Ramunė Kubiliūtė

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

DVIRATUKAS

Dviratukas gatvė žvilga,
Sukas eiklūs ratai,
O per dieną, tokią ilgą,
Darbo turi batai.

Net sušilęs Augis mina,
Prakaitas tik laša.
Kur — į parką, ar į kiną
Dviratis ji neša?

Ir į parką, ir į kiną
Ir kitur — sūspėja!
Skrenda Augio dviratukas
Daug greičiau už vėją.

Jonas Minelga

MYLIU

Aš myliu jus labai, labai,
Mano širdelė myli karštai,
Karštai.
Kai saulė šviečia, kai mėnulis
Danguje,
Aš dar vis jus myliu.

Myliu, kai yra karšta diena,
Myliu, kai šalta,
Kai saulė šviečia,
Sniegas krenta,
Žvaigždės žiba,
Aš dar vis jus myliu.

Laura Rukšėnaitė
Clevelando Šv. Kazimiero
lit. m-las mokinė.

NEMUNO VANDENYJE

Buvo labai graži diena. Aš su Stasiuku pradėjome prašyti jo mamos, kad nors vienai valandelei leistų pabraidyti po šiltą Nemuno pakrantę. Galų gale ji mus išleido, bet valandai laiko, ne ilgiau. Mes, kaip akis išdege, nulėkėme galvotručiais į Nemuno pakrantę ir sušokome į jo galingas bangas, kurios, lyg pasiskandinti visą pasaulį norėdamos, be paliovos daužėsi į atsikišusius virš vandens akmenis ir statų krantą. Išokome į vandenį, bet grumtis su bangomis greit nusibodo. Tad pradėjome išsivalyti visokių būdus, kaip praleisti laiką savo malonumui.

Po kiek laiko Stasiui visas nusibodo, tad jis sučiupo mane už sprendo ir tiesiai nosimi pardino į bangas. Jis mane laikė ir laikė, kol aš pradėjau muistytis kaip pašautas paukštis. Tik tuomet jis mane paleido. Aš vos nenuskendau, o išnėręs, kaip žuvis sausumoje, vos orą gaudžiau, nemaloniai svaigo galva. Viskas sukosi aplinkui ir supykęs stūmiau Stasį į krūtinę. Jis prarado pusiausvyrą ir įkrito į vandenį stacias, kaip vėžys. Mano pyktis vis nepraejo. Aš išlipau ant kranto ir pradėjau ruošti namo. Draugas vis dar neišnėro, bet aš žinojau, kad Stasys ilgai kaip žuvis būna po vandeniu ir visai nesijaudinau, o kai jis išnėrė, nusprendžiau pasakyti, kad nenoriu ilgiau jo akys matyti. Bet vis po truputį, su kiekviena sekunde mane pradėjo gauti nerimo bangos. Aš, nerimo apimtas, pro nendres vėl lindau į Nemuno vandenį ir, blaškydamasis ėmiau ieškoti draugo. Aš priejau prie tos vietos, kur mačiau krinantį draugą. Kaip peilis mano ranką parėžė pavandeninis akmuo. Dėl Stasio manė apėmė mirtina baimė. Kūnas pradėjo stingti, vanduo pasidarė ledinis.

Rima Šeštokaite
Aš Tave pasiilgau. Aš atsi-menu, kai močiutė išėjo iš kambario, tada mes pradėjome piešti. Dabar tvarko kambarius. Prisimenu, kai močiutė kepė skrudintas bulvytes, mes skaičiavome bulves. Jei man dvi, tai ir tau dvi; jei man tris, tai ir tau tris. Tai tiek šį kartą, neturiu daugiau nieko naujo pasakyti. Iki kito karto!

YPATINGI ĮVYKIAI

Kai mano dantis iškrito, aš visai neverkiau. Kai aš klibinau savo dantį, jis kraujavo. Kai mano antras dantukas iškrito, man neskaudėjo. Kai mano trečias dantukas iškrito, aš buvau labai linksma.

Laura Šeštokaite

Kai mano pirmas dantis iškrito, aš rėkiau. Kai mano antras dantis iškrito, aš rėkiau labai garsiai. Dabar man kliba (juda) keturi dantys. Kai man iškris aštuoni dantys, man reikės „braces“. „Braces“ skauda labai. Mano sesutė Lina man sakė: „Tau labai skaudės „braces“. Man dabar iškrito trečias dantis, kai močiutė buvo pasisekimo pasakyti mamai ir tėtui. Dabar man kliba keturi dantys. Gal šią savaitę iškris ir mano ketvirtas dantis.

Rima Šeštokaite

Audra yra mūsų šuo. Audra yra labai gera. Audra miega su manim. Audra yra mergaitė. Aš myliu Audrą labai.

Jonas Vaitkus

Visi trys yra Baltimorės Karaliai Mindaugo lit. m-las mokiniai.

(„Mūsų žinios“)

LAIŠKAS

Labas Pauliau,

Aš Tave pasiilgau. Aš atsi-menu, kai močiutė išėjo iš kambario, tada mes pradėjome piešti. Dabar tvarko kambarius. Prisimenu, kai močiutė kepė skrudintas bulvytes, mes skaičiavome bulves. Jei man dvi, tai ir tau dvi; jei man tris, tai ir tau tris. Tai tiek šį kartą, neturiu daugiau nieko naujo pasakyti. Iki kito karto!

Patricija

Patricija Volkovaitė,
Marquette Parko lit.
m-las 2 sk. mokinė.

Fervynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Didysis Lietuvos kunigaikštis Kestutis.

Piešė Mantas Lingertaitis,
Bostono lit. m-las mokinis

BRĖMŲ MIESTO MUZIKANTAI

(Brėlių Grimų pasaka)

Vienas žmogus turėjo asilą, kuris ilgai jam nešiojo maišus į malūną, bet, galop, paseno ir darbu nebetiko. Šeimininkas nebenorėjo ilgai jį šerti. Asilas pamatęs, kad čia jam gali būti riestai, nutarė iškelti į Brėmų miestą, kur galvojo tapti muzikantu.

Pakelyje sutiko sunkiai kvėpuojantį šuni, jis atrodė labai pavargęs:

— Kodėl tu čia guli, Rudi? — paklausė jį asilas.

— O, — atsakė šuo, — pasenau, kasdien einu vis silpnyn, nebetinku medžioklei. Šeimininkas rengėsi mane nušauti, todėl aš nuo jo pabėgau, bet nežinau, kaip reikės pelnyti duoną.

— Žinai ką, — tarė asilas, — aš keliauju į Brėmus ir noriu pasidaryti miesto muzikantu, eik kartu su manimi ir ruoškis muzikai. Aš trimtuosiu, o tu galėsi barškinti į varines lėkštes.

Šuo sutiko ir toliau ejo kartu. Neilgai pakeliavę, surado pakelyje tupintį susirietusį katiną.

— Ką tu čia veiki susitraukęs, Žebraburni? — paklausė asilas.

— Kaip aš galiu būti linksmas, kad man žada galą padaryti, — atsakė katinas. — Pasenau, atšipo (pasidarė nebeaštrūs) mano dantys. Labiau mėgstu ant krosnies gulėti ir murkti. Nebegaliu pelių gaudyti, todėl šeimininkas norėjo mane vandenyje paskandinti. Savo sveiką kailį dar išnešiau, bet norėčiau gauti gerą patarimą, kaip toliau man verstis.

— Keliauk kartu su mumis į Brėmus. Turi suprasti nakties muziką, galėsi tapti miesto muzikantu.

Katinas sutiko ir prisijungė prie jų. Eidami pro vieną ūkį, jie pamatė ant tvoros tupintį gaidį ir reikiantį iš visos gerklės.

(Bus daugiau)

Atsiuntė Gaja Bublytė

ELNĖ IR LIŪTAS

Elnė, bėgdama nuo medžiotojų, atsidūrė prie urvo, kur gyveno liūtas, ir įlėkė į vidų sleptis. Bet čia ją nutvėrė liūtas. Matydama, kad bus sudraskyta, elnė tarė:

— O, aš nelaiminga! Bėgdama nuo žmonių, žvėriui į nagus papuoliau.

Kartais ir žmonės, bijodami mažesnio pavojaus, patenka į didesnius.

Ezopas

SPĖKITE

1. Dėl ko dangus aukštas?
2. Marga telyčaitė (karvės vaik) visą svietą apeina.
3. „Vingurgalvi, kur vingiuojai?“ — „Skusta brasta, kas tau daro?“
4. Pamečiau žiedą po variniu tiltu. Atrado mėnuo, sugaišino (sutrūkdė) saulė.
5. Pilkas — ne vilkas, ilgaaušis — ne kiškis, su kanopom — ne arklys.

PRAĖJUSIOS SAVAITĖS ATSAKYMAI

1. Raštininkas rašo su žąsies plunksna. 2. Knyga. 3. Laikrodžio bytuoklė. 4. Skambutis. 5. Armonika.